

Ainevaldkond „VÕÕRKEELED GÜMNAASIUMIS”

1 Üldalused

1.1 Valdkonnapädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleskustasemel. Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- 1) suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
- 2) mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
- 3) on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 4) on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused;
- 5) oskab analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi;
- 6) omandab keeleskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 7) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas.

1.2 Ainevaldkonna õppeained

Tartu Waldorfgümnaasiumis kuuluvad ainevaldkonda “Võõrkeeled gümnaasiumis” kolm võõrkeelt.

Inglise keel on kohustuslik kõigile õpilastele B2-sihttasemel. Kohustuslike kursuste arv on üheksa. Kohustuslikud on kuus keelekursust:

- 1) Tasanduskursus
- 2) Ühiskond ja indiviid
- 3) Haridus ja töö
- 4) Kultuur ja loovus
- 5) Keskkond ja tehnoloogia
- 6) Riik ja ühiskond

ning kolm kirjanduskursust:

- 1) Briti varaajalugu ja –kirjandus
- 2) Elizabeth I ajastu ja kirjandus
- 3) Tänapäeva kirjandus.

B1-sihttasemega õpetatakse vene keelt ja saksa keelt; kohustuslikke kursusi on viis. Kohustuslikud kursused on nummerdatud numbrita 1–5 ning viitega keeleskustasemele. Neli valikkursust toimuvad vähemalt 12 õppija soovil.

A-sihttasemel õpetatakse vene keelt ja saksa keelt; kohustuslike kursuste arv on neli. Kohustuslikud kursused on nummerdatud numbrita 1–4. Saksa keeles pakutakse lisaks kaht valikkursust (Kursus 5 sihttasemel A1.2 ja kursus 6 sihttasemel A2.1).

1.3 Ainevaldkonna kirjeldus

Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õpe lähtub keeleoskustasemete kirjeldustest Euroopa keeleõppe raamdokumendis. Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtlusprotsessis, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1 kui ka B2 keeleoskustasemega võõrkeeltele. Viis teemavaldkonda (haridus ja töö; inimene ja ühiskond; Eesti ja maailm; keskkond ja tehnoloogia; kultuur ja looming) ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, mille käigus jõutakse muuhulgas ka grammatikareeglite ja erandite teadvustamiseni. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks olema teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suutma anda adekvaatseid hinnanguid. Õppes on oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

Gümnaasiumis on keskpunktis õpilase enese initsiatiiv niihästi õppetunnis kui ka õpitu iseseisval süvendamisel, sõnavara kinnistamisel ja laiendamisel, häälduse ja intonatsiooni harjutamisel. Kandev on õpilase huvi võõrkeele vastu. Jätkatakse keeleteadmiste süvendamise ja täiendamise teed.

Põhiliseks praktilise õppe eesmärgiks on õpitava võõrkeele iseseisev kasutamine suhtlemisel nii suuliselt kui ka kirjalikult. Võõrkeeleõpetuses on oluline luua tunnetus võõrast rahvast. Sel eesmärgil pakutakse võõrkeeletunnis teadmisi vastava keelepiirkonna ajaloo, kirjandusest ja kunstist. Grammatikateemade käsitlemisel lähtub õpetaja õpilaste oskustest ja teadmistest ning teeb valikuid vastavalt tunni kontekstile.

Kõikide kursuste lõikes arendatakse õpilases võimet analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevaid ja nõrku külgi. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi keeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele. Praktilist keelekasutust harjutatakse paralleelselt keeleteadmiste omandamisega. Praktilise keelekasutuse õpetamisel keskendutakse õpilase suulise ning kirjaliku suhtluse, arutlus- ja väljendusoskuse arendamisele; eri liiki tekstide koostamise, selleks vajaliku teabe hankimise ning kasutamise kujunemisele.

Inglise keeles õpetatakse nii keelt kui kirjandust. Kolm kirjanduskursust toetavad nii ajaloo kui kirjanduse õpet, kuid pigem tutvustavad teemasid kui süvenevad neisse. Loetakse lühemaid originaaltekste või katkendeid, püütakse mõista kasutatud sõnavara ilma seda otseselt tõlkimata. Kirjandusteedest omandatud sõnavara toetab õpilase keelelist arengut ning omandatud struktuurid aitavad mõista võõrast teksti.

Vene keelt õpitakse gümnaasiumis nii algkursusena kui ka edasijõudnute tasemel. Gümnaasiumi algkursus koosneb neljast kursusest. Esimeses keskendutakse tähestiku omandamisele, keele kõlale ja lugema- ja kirjutamaõppimisele, teises harjutatakse lihtsamaid keelendeid, läbi konteksti arendatakse elementaarseid grammatilisi teadmisi, kolmandas ja neljandas kursuses arendatakse esmast kõnelemisoskust elulistes situatsioonides.

Edasijõudnutele toimub gümnaasiumi jooksul viis kursust. Esimese kursuse jooksul korratakse põhikoolis omandatud ning arendatakse läbi konteksti grammatiliste vormide tajumist keeles. Teise kursusega laiendatakse juba tuttavate keelendite kasutamist erinevates elulistes situatsioonides. Kolmas kursus keskendub Venemaa ajaloo ja kultuuri tutvustamisele. Neljas ja viies kursus arendab õpilastes oskust rääkida kaasa hariduse ja tööturu teemadel.

A1.2-sihttasemega saksa keeles keskendutakse keele kõlale ja lugemaõppimisele, harjutatakse lihtsamaid keelendeid, arendatakse esmast vestlusoskust. Gümnaasiumi võõrkeeleõppes pannakse suurt rõhku õpitavate keelte sarnasuste tajumisele. Nii saksa kui vene keele õpetamisel kasutatakse inglise ja teisi õpetatavaid keeli

nn aluskeeltena nii sõnavara kui struktuuri õpetamisel, näiteks saksakeelsete artiklite õpetamisel kasutatakse teadmisi inglise keele artiklitest ning vene keele sõnade sugudest. Teemasid käsitletakse lihtsas keeles, kuid gümnaasiumiõpilastele sobilikus võtmes.

1.4 Üldpädevuste areng, lõiming, läbivad teemad

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate ainete õpetamisega kujundatakse kõiki üldpädevusi (kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnikaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja õpitegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast, olema salliv ja koostööaldis. Õpitakse väärtustama kunsti ja loomingut ning kujundatakse ilumeelt.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus seotud ka kultuuri- ja väärtuspädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleeõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda nt arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine.

Suhtluspädevus on võõrkeeleeõppe keskne pädevus. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse arendamise kaudu: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine. Erinevaid osaoskusi õpetatakse integreeritult. Võõrkeelte integratsioon teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetab suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloomise oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes. Õpitakse ennast ja oma seisukohti esitama ja põhjendama, koostama eri liiki tekste kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustama õigekeelsust.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega on võõrkeeleeõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades. Teabetekstide põhjal arendatakse oskust lugeda teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud infot, leida arvandmeid, õpitakse leitud infot analüüsima, sõnalise teabega seostama ning tõlgendama. Õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjandusest.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppiia võimalusi oma ideede eesmärkide teostamisel ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

Digipädevust arendatakse teabeotsingut, digitaalset suhtlust või teabe esitlemist nõudvate ülesannete lahendamisega.

Hea võõrkeelekeeleoskus loob eeldused edukaks toimetulekuks isiklikus ja avalikus elus. Kõik õppeained arendavad keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara mõistmist ja kasutamise oskust, teksti mõistmist ning

tekstiloomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Kuigi keeleoskust arendatakse järjekindlalt ja teadlikult võõrkeeletundides, on vaja pidevat koostööd teiste ainete õpetajatega.

Keel ja kirjandus (sh võõrkeeled). Võõrkeeletundides kasutatakse teadmisi emakeeletundidest ning teistest võõrkeeltest. Inglise keele kirjanduskursused on seotud kirjanduse ja ajaloo tundides õpitavaga. Elizabethi-ajastu maalugu ning Shakespeare'i teoseid käsitletakse nii inglise keeles, kirjanduses kui draamaõpetuses. Tänapäeva kirjanduse kursus kasutab teadmisi nii 19. ja 20. sajandi ajaloost kui ühiskonnaõpetusest. Emakeeles ja kirjanduses õpitav leiab rakendust ka teistes kursustes, näiteks ühiskonda ja loovust puudutavate teemade käsitlemisel. Võõrkeeltest, eriti aga saksa keelest, võib leida palju laensõnu, mis aja jooksul on tugevalt nn eestistunud.

Matemaatika. Inglise keeles koostatakse nt statistika põhjal aruandeid, mistõttu on matemaatiline mõtlemine ülesande soorituse eelduseks. Vene ja saksa keeles harjutatakse kellaaegade, arvude ja rahanumbrite õiget väljendamist.

Loodusained. Loodustekstid õppekirjanduses ja ilukirjanduses aitavad kaasa looduse tundmaõppimisele ning väärtustamisele. Loodusluule lugemine ja esitamine, sellega seotud esteetilis-emotsionaalsed elamused, samuti kirjandusteose looduskirjelduse kui kunstilise kujundi analüüs, selle tähenduse mõistmine teose kontekstis ergastab tähelepanu looduse ilule ning väärtustab loodust kui esteetiliste elamuste allikat. Keskkonna- ja tehnoloogiakursuses toetab õpilasi juba olemasolev eestikeelne sõnavara. Bioloogia ja esmaabi valdkonda kuulub kehaosade ja haiguste nimetuste õppimine.

Sotsiaalsed. Kõigis võõrkeeltes tutvustatakse seda keelt kõnelevate riikide korda, ühiskonda ja ametkondi ning kindlasti riikide ajalugu, mis seob võõrkeeletunde ajaloo- ja ühiskonnaõpetusega. Kirjanduskursused suunavad õpilasi seostama erinevate ajastute teoste probleeme tänapäeva elu ja inimestega. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute ning ajalooündumuste õigekirja norme. Erinevate tekstidega töötades ning arutelude kaudu arendatakse arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskust.

Kunstiained. Kirjandusteoste illustatsioonide analüüs toetab kujutava kunsti spetsiifika ja väljendusvahendite mõistmist. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega. Keeleõppes õpitakse nägema reklaami visuaalseid ja auditivseid komponente.

Kehaline kasvatus. Loovtegevuste kaudu kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut, väitlustes propageeritakse tervislikke eluviise ning dramatiseeringutes ja rollimängudes kogetakse erinevaid olukordi. Sportlaste elulugude kaudu puututakse kokku üldinimlike kõlbeliste väärtuste, sotsiaalsete hoiakute ja tõekspidamisega.

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad õpiesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Kõiki läbivaid teemasid käsitletakse viie teemavaldkonna kaudu. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“ – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“ – kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- 4) „Eesti ja maailm“, „Kultuur ja loomine“, „Inimene ja ühiskond“ – kultuuriline identiteet;
- 5) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – teabekeskkond;
- 6) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – tehnoloogia ja innovatsioon;

7) „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“ – tervis ja ohutus;

Elukestev õpe ja karjääri plaanimine. Rollimängude ja erinevate tekstide käsitlemise, arutelude ning loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, suutlikkust oma arvamust kujundada ja väljendada ning probleeme lahendada. Õpe võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huve ja võimeid, nii ainealaseid kui ka teisi oskusi ja teadmisi. Õpilast juhitakse kasutama eneseanalüüsi tulemusi oma tulevast haridusest ja tööelu plaanides. Õpe võimaldab vahetult kokku puutuda töömaailmaga, sh kujundatakse oskust koostada õpingutele ja tulevikus tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente. Inglise keeles pööratakse tähelepanu erinevatele haridussüsteemidele, sh saksa koolisüsteemile, nii inglise kui vene keeles arutletakse edasiõppimisvõimaluste üle Eestis ning mujal maailmas.

Keskkond ja jätkusuutlik areng ning tervis ja ohutus. Ainevaldkonna õppeainete kaudu taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, keskkonnateadlikuks, vastutustundlikuks ning tervist ja turvalisust väärtustavaks inimeseks. Osaletakse keskkonnavalades või taaskasutusprojektides, koostatakse keskkonnateemalisi materjale, esitlusi.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu hakkavad õpilased märkama ühiskonnas probleeme ja otsima neile lahendusi. Tutvutakse erinevate ametkondade tööga ning võimalustega nende kompetentse rakendada.

Väärtused ja kõlblus ning kultuuriline identiteet. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi tekste lugedes ja analüüsides, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades kujundatakse õpilaste kõlblisi omadusi, väärtusnorme ja hoiakuid. Teiste rahvaste tekstide toel kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, ent ka tõdemus inimkonna kultuurilisest ühisosast.

Teabekeskkond. Oskusi kasutada teabekeskonna vahendeid kujundatakse praktilises tegevuses, mis hõlmab eri allikatest (sh internetist) teabe hankimist, selle kriitilist hindamist ning kasutamist nii õppeteemakohaste teadmiste suurendamiseks kui ka tekstiloomes.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse otsima alternatiivseid lahendusi.

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- võimaldatakse õppida individuaalselt ja üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid jne;
- kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.

Võõrkeeleoskus tähendab keele valdamist keele nelja osaoskuse (lugemise, kirjutamise, kõnelemise ja kuulamise) valdkonnas. Lugemisoskust arendatakse hääldusharjutuste, lugemisharjutuste ning erinevate valdkondade tekstide lugemise, nende sisu analüüsimise ja kriitilise hindamise teel. Õpetuses jälgitakse, et

käsitletavate tekstide raskusaste kasvaks vastavalt lugemisoskuse arenemisele, et oleks esindatud niihästi seotud (kirjeldavad, jutustavad) kui ka sidumata tekstid (tabelid, graafikud, loetelud jt). Lugemisoskuse arendamise oluline osa on sõnavara laiendamine, selleks omandatakse kogu aineõppes süstemaatiliselt uusi sõnu (vähem tuntud sõnu, võõrsõnu, piltlikke väljendeid). Lugemispädevuse tähtis komponent on oskus leida niihästi trükitud kui ka elektroonilistest allikatest vajalikke tekste ning neist omakorda vajalikku teavet. Lugemisoskuse arendamise avaram eesmärk on kriitilise teabekasutaja kujundamine.

Kirjutamisoskust arendatakse erineva eesmärgi ja ülesehitusega tekstide loomise kaudu. Valdav osa tekstitüüpe, mida õpilased aineõppes loovad, on neile ülesehituselt ja nõuetelt tuttavad juba põhikoolist. Kirjutamisoskuse arendamise ülesanne on saavutada neid tekste luues meisterlikkus. Oluline on oskus kirjutada teksti alustekstide põhjal, samuti oskus siduda oma tekstiga teistest tekstidest saadud teavet, viidata, tsiteerida ja refereerida. Kirjutamispädevuse vältimatu eeldus ja komponent on hea ja toimiv õigekirjaoskus. Seetõttu kinnistatakse ning arendatakse kirjutamisülesannete kaudu pidevalt õigekirjaoskust. Kirjutamisoskuse tase sõltub võõrkeeleskustasemest.

Kõnelemisoskuse arendamise keskne ülesanne on täiustada võimet valida suhtlusolukorrast ja vestluspartnerist lähtudes sobiv toon ning stiilivahendid. Tähtis on ka oskus suhtlust alustada, arendada ning tõrjuda. Kõnelemisoskust arendatakse erinevate suhtlusülesannete kaudu, paari- ja rühmatööde aruteludes, klassi ees esinedes ning koha pealt vastates. Reaalelulisi suhtlusolukordi harjutatakse rollimängudes. Kõnelemisoskuse tähtis komponent on argumenteerimisoskus, võime oma seisukohti esitada ja kaitsta, kasutades nii ratsionaalseid, emotsionaalseid kui ka eetilisi põhjendusi. Argumenteerimisoskust arendatakse pigem inglise keeles, kus sõnavara seda juba võimaldab.

Kuulamisoskuse arendamise eesmärgid on vestluspartneri suhtluseesmärgi mõistmine, veenmise ja manipuleerimise äratundmine ning suulises vormis esitatud teabe ja aimetekstide mõtte mõistmine.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamisega mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat. Õppija ei omanda koos keelega mitte lihtsalt uut käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitme keele kõneleja ja mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamine mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna.

Olenevalt õpilaste keeleoskusest sobivad õppetegevusteks näiteks:

- meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- iseseisev lugemine ning kuulamine (loetu ja kuulatu põhjal erinevate ülesannete täitmine, ettekanded);
- tarbekirjade koostamine (nt elulugu, seletuskiri, avaldus);
- loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
- referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine;
- argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- rolli- ja suhtlusmängud;
- info otsimine võõrkeelsetest allikatest (nt seletav sõnaraamat, internet);

- projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine) jne.

1.5. Hindamine

Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja sätetest ja Tartu Waldorfgümnaasiumi hindamisjuhendist. Võõrkeelte õpitulemuste kontrolli ning hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada saadud teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks. Hinnatakse nii teadmisi ja nende rakendamise oskust kui ka üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi suuliste vastuste, kirjalike tööde ning praktiliste tegevuste alusel. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

Õpitulemusi hinnatakse iga kursuse lõpus sõnaliste hinnangute ning iga kursuse jooksul ja lõpus numbriliste hinnatega. Õpilane saab tööprotsessi jooksul suulist ja kirjalikku tagasisidet, mille alusel oma tööd parendada. Iga kursuse alguses antakse õpilasele teada, mida ja millal hinnatakse, ning mis on hindamiskriteeriumid. Tähtsal kohal on õpilast toetav kujundav hindamine, mis keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

1.6 Füüsiline keskkond

Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada rühmatööks ning ümarlauavestlusteks; vajaduse ja võimaluse korral toimub õpe arvutiklassis, kooli raamatukogus ning väljaspool kooli. Kool võimaldab klassiruumis kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni, tekstikogumikke, kirjandusteoseid ning audiovisuaalvahendeid.

Keelerühmadesse jagunemine toimub sisseastumiskatsete ning kooli alguses toimuvate testide põhjal. Õpilane võib liikuda nii kõrgema kui madalama taseme kursusele.

1.7 Keeleoskustasemed A1.1 - C1

Osaoskuste õpitulemused

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A1.1	Tunneb väga aeglaselt ja selgelt sidus sõna ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjutustehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.	Kasutab üksikuid ära õpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.
A1.2	Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud	Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid,	Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab	Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat	

	lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.	meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühi- ankeedid, - küsimustikud, - teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.	
--	--	---	--	---	--

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid iga-päevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või sõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuuldu üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavalt teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B1.1	Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.	Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.	Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-/ine-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).	Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavat olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.
B1.2	Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordi-reportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.	Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutlus-käiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstit, mugandatud ilukirjandustekstit). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemis-strateegiaid (nt üld-lugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.	Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlus-olukordades. Kasutab põhisisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus	Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi	

			on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.	ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.	
--	--	--	---	---	--

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb ladusalt, lugemis-sõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormi-valikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar). Põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.
B2.2	Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.	Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla	Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab	Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud informatsiooni. Kasutab erinevaid keele-registreid sõltuvalt adressesadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja	

		idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.	valida sobiva keele-registri. Kõnerütmis ja -tempo on tunda emakeele mõju.	ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.	
--	--	--	--	---	--

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
C1	Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldut (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme. Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.	Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esituslaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted. Stiilinüansside, idiomatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).	Väljendab ennast lüüdliselt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loomulik. Suudab saavutada suhtluseesmärke. Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilisest seostest, rektstruktuurides ja sõnajärjes.	Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjallikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjallikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktsioonivigu.	Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.

2 B-keeleskustasemel võõrkeeled

2.1 INGLISE KEEL (B2 keeleskustasemel)

2.1.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid gümnaasiumi lõpuks

Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi. Gümnaasiumi lõpus õpilane:

- omandab keeleskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.1.2 Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse inglise keelt B2-sihttasemel. B2-sihttasemel on gümnaasiumi rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleskustaseme nõuded. Väga hea õpilane on võimeline osaliselt täitma ka C1-keeleskustaseme nõudeid. Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud sihttasemel õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleskustasemest.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-sihttasemega võõrkeeltele. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleskuse omandamiseks. Keeleteadmisi omandatakse läbivalt kõikide kursuste raames. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks olema teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suutma anda adekvaatseid hinnanguid. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

Kursuse nimetus	Läbivad teemad	Arendatavad üldpädevused
Tasanduskursus	Teabekeskond, tervis ja ohutus	Õpipädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus (MLT), digipädevus
Briti varaajalugu ja -kirjandus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus
Ühiskond ja indiviid	Kultuuriline identiteet, keskkond ja jätkusuutlik areng, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, MLT
Haridus ja töö	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, MLT, digipädevus
Elizabeth I ajastu ja kirjandus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus
Kultuur ja loovus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus
Tänapäeva kirjandus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus
Keskkond ja tehnoloogia	Keskkond ja jätkusuutlik areng, tehnoloogia ja innovatsioon, teabekeskond	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, MLT, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus
Riik ja ühiskond	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, keskkond ja jätkusuutlik areng, teabekeskond, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, MLT, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus

2.1.3 Gümnaasiumi õpitulemused

B2-sihttase

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab konkreetset või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- vestleb spontaanselt ja ladusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

2.1.4 Kursuste õpitulemused ja õppesisu

Kursuste paigutamisel tunnijaotusplaani lähtutakse üldjuhul eeldusest, et igal gümnaasiumiaastal õpib õpilane kolm kursust, millest üks on kirjanduskursus. Kirjanduskursused ei ole tasemepõhised, kuid on loogilises ajastulises järgnevuses.

Inglise keel B2-sihttasemel

“Tasanduskursus (Refresher Course)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel ning kõne on selge ja üldkeelne;
- loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga meediatekste erinevatel teemadel;
- suudab leida teemakohast infot pikemast arutlevast laadi tekstist või mitmest tekstist;
- oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte;
- oskab isiklikus kirjas vahendada ja kirjeldada kogemusi, tundeid ja sündmusi;
- oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi;
- oskab töötada iseseisvalt ja rühmas.

Õppesisu

Päevakajalised meediatekstid: uudis, intervjuu, reportaaž, artikkel;
info kogumine ja töötlemine;
sisukokkuvõtte ühe ja mitme allika põhjal;
isiklik kiri;
arvamust väljendav lühikirjand;
põhikoolis õpitud tüüpkeelendite kordamine.

Õppetegevused

Kursuse eesmärgiks on korrata ja süstematiseerida põhikoolis omandatud teadmised ja oskused. Selleks töötatakse palju tekstidega – esiteks kuulamisoskuse arendamiseks (meediatekstid erinevatelt esitajatelt), siis lugemisoskuse arendamiseks (nii teksti ettelugemine häälduse ja intonatsiooni korrigeerimiseks kui teksti mõistmine), kirjutamisoskuse arendamiseks (kokkuvõtte, isikliku kirja, arvamust väljendava lühikirjandi koostamine teksti põhjal) ning keelestruktuuride kordamiseks (võimalusel kõik põhikoolis läbivõetud struktuurid). Lisaks kasutatakse töötekste suuliste esitluste tegemiseks ning tekstide teemasid suulise suhtluse harjutamiseks. Õpilasi julgustatakse analüüsima oma arengut. Õpetaja juhendamisel koostatakse õpimapp. Kasutatakse erinevaid sõnaraamatuid (interneti-, inglise-eesti, eesti-inglise).

Hindamine

Kursuse jooksul antakse õpilasele tema osaoskuste ja õpioskuste kohta tagasisidet nii suuliselt kui kirjalikult. Hinnatakse kõne ja teksti mõistmist, kokkuvõtte koostamist ja isiklikku kirja. Hindamine toimub jooksvalt, kokkuvõtvat kontrolltööd ei ole. Hinnatakse kõiki osaoskusi eraldi.

“Ühiskond ja indiviid (Individuals and Society)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru helisalvestistest konkreetsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on kaks;
- oskab esitada selgeid kirjeldusi käsitletud teemadel nt looduse ja inimkonna vastastikune mõju;
- oskab vahendada teise kõneleja juttu, kasutades selleks kaudkõnet;
- oskab väljendada oma arvamust, esitades poolt- ja vastuargumente;
- on omandanud sõnavara õpitud temaatika piires ning oskab seda kasutada kõnes ja kirjas.

Õppesisu

Grupp kui ühiskond, grupitöö põhimõtted, vastutus.

Eluring: sünd, elu ja surm; tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees).

Inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid); diskrimineerimine; ühiskonnakorrad.

Argumenteerimine. Suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne); meedia kui suhtluskanal ja -vahend. Majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Kaudne kõne. Kirjelduse ja arvamusesse kirjutamine.

Õppetegevused

Kasutatakse palju lühikesi teemakohaseid kuulamistekste, mille ümberjutustamisel kasutatakse kaudset kõne. Teema läbimisel koostatakse vastava teema kohane sõnapank, mida saab hiljem kasutada nii kirjalike kui suuliste ülesannete ettevalmistamisel. Teemasid arutatakse rühmades. Diskrimineerimisest toovad õpilased suuliselt ettevalmistatud näite ning hiljem kirjutavad samal teemal arvamusesse. Õpetaja ülesandeks on aidata õpilastel formuleerida arvamustest argumendid. Tutvutakse vähemalt ühe heategevusprojektiga.

Võimaluse korral viiakse läbi väitlusi klassis enam kõneainet tekitavatel teemadel.

Kasutatakse ükskeelset sõnaraamatut.

Hindamine

Teemakohase sõnavara omandamist (aktiivset kasutamist) kontrollitakse läbi kirjalike tööde ja suuliste esitluste. Hinnatakse kahe suhtlejaga üldkeelse kõne (kuulamisteksti) mõistmist, argumentide esitamist ja põhjendamist, selge kirjelduse ning arvamusesse koostamist. Et töömeetodina kasutatakse palju paaris- ja grupitööd, annavad õpilase tööle ja arengule nii kirjalikku kui suulist tagasisidet tema kaaslased.

“Haridus ja töö (Education and Jobs)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid;
- oskab selgelt ja üksikasjalikult kirjeldada nt oma unelmate tööd ja töökohta, viisakusreegleid ja käitumisharjumusi ning selgitada nende vajalikkust;
- oskab esitada ja põhjendada oma seisukohti nt erinevate peremudelite teemal;
- kasutab kõnes ja kirjas teemakohast mitmekesisest sõnavara;
- oskab arutleda hariduse olemuse ja tähtsuse ning koolisüsteemide sarnasuste ja erisuste üle;
- oskab leida erinevatest allikatest teavet nt edasiõppimisvõimaluste, töötaja ja tööandja vaheliste suhete kohta;
- oskab koostada elulookirjeldust ja motivatsioonikirja.

Õppesisu

Perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine; kasvatus: viisakusreeglid, käitumisharjumused, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

Riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused; kohustuslik kooliharidus, iseõppimine; koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; edasiõppimisvõimalused Eestis ja välismaal; elukestev õpe.

Teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine; tööotsimine: elulookirjelduse (CV) ja motivatsioonikirja koostamine, tööleping, töövestlus; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus; vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes; töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus; suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja; vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks; puuetega inimeste töö.

Õppetegevused

Selles kursuses on õpilasepoolne panus eriti tuntav. Kursuse alguses valib õpilane teema(d), mille iseseisvalt ette valmistab ning klassile esitleb. Rõhk on erinevate allikmaterjalide kasutamisel ning enda sidumisel õpitavaga. Vesteldakse ja väideldakse. Otsitakse teavet (välismaal) õppimise võimaluste, töötaja ja tööandja vaheliste suhete ning koolisüsteemide kohta. Võimaluse korral kaasatakse õppeprotsessi erinevate noorteorganisatsioonide ning välismaiste ülikoolide esindajaid. Õpilased otsivad tööportaalist töökuulutuse, koostavad oma elulookirjelduse ning motivatsioonikirja ning võimalusel ka kandideerivad töökohale. Klassis mängitakse läbi tüüpikumustega tööintervjuu.

Hindamine

Teemakohase aktiivse sõnavara omandamist hinnatakse läbi suuliste esitluste. Hinnatakse elulookirjeldust, motivatsioonikirja, töövestluse imitatsioonil antud suulisi vastuseid ning unelmate töö ja töökoha kirjeldust. Tähtsal kohal on aktiivne osavõtt tunni tööst. Kursuse lõpus kirjutab õpilane oma kursuse jooksul toimunud arengu kohta eneseanalüüsi.

“Kultuur ja loovus (Culture and Creativity)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab jälgida lühikest abstraktset teemakäsitlust ning mõistab erinevaid seisukohti;
- loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste, mis sisaldavad arvamusi ja hoiakuid;
- loeb ladusalt ja oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut;
- oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta; edasi anda rahvapärimust, kasutades mitmekesisist sõnavara ning keerukamaid lausestruktuure;
- mõistab kultuurivaramu tähtsust ning tunneb erinevate rahvaste kultuuritraditsioone;
- oskab analüüsida reklaami ning eristab seda antireklaamist;
- oskab näidise järgi kirjutada esseed, ametlikku kirja;
- oskab vormistada aruannet.

Õppesisu

Looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu; loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).

Rahvapärimused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi. Reklaam ja antireklaam. Reklaamide sisu, ülesehitus, meediumi valik ja sihtgrupp. Reklaami analüüsimine.

Essee, ametlik kiri, aruanne: sisu, vormistus, eesmärk.

Õppetegevused

Kuulatakse lühitekste ja –intervjuusid kultuuri ja loomingu teemadel. Lugemistekstid vajavad seletava sõnaraamatu kasutamist. Rääkimisel julgustatakse õpilast kasutama keerukaid lausestruktuure ning eksperimenteerima keelega. Kui essee, ametliku kirja ja aruande puhul keskendutakse vormistusele, siis reklaamianalüüsis on küll pidepunktid, kuid lõplik vorm kujuneb sõltuvalt reklaami tüübist. Õpilane valib kas paber- või videoreklaami, tutvustab seda klassis ning analüüsib selle sisu, ülesehitust, meediumivalikut ja sihtgrupile vastavust.

Hindamine

Suulise ülesandena jutustab õpilane klassikaaslastele ühe rahvapärimuse. Õpilane valib ühe reklaami (paber- või liikuvreklaam) ning analüüsib seda kirjalikult ülesandekirjelduses antud aspektidest lähtuvalt. Õpilane esitleb klassikaaslastele nii oma reklaami kui selle analüüsi. Õpilane kirjutab näidise järgi ühe essee ning kaks ametlikku kirja. Kursuse lõpus hinnatakse ka õpimappi.

“Keskkond ja tehnoloogia (Environment and Technology)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest, milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti, kuid ei kasuta keeles idioome ega keerukaid tarindeid;
- suudab lugeda pikki ja keerukaid tekste, leiab neist asjakohase teabe ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta;
- oskab kirjutada loogilise arutluskäiguga korrektselt vormistatud esseed;
- oskab arutleda keskkonna-alastel teemadel;
- on keskkonnateadlik, väärtustab tervist ja turvalisust;
- oskab kasutada keeleõppeks internetisõnastikke, tõlkeprogramme ning keeleõppematerjale;
- oskab turvaliselt kasutada teabekeskkonna vahendeid;
- on omandanud teemakohase sõnavara ning kasutab seda kõnes ja kirjas;
- oskab töötada keskendunult.

Õppesisu

Keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; keskkonna jätkusuutlik areng.

Elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel; sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne); säästlik eluviis; sotsiaalne miljö: pöhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid. Teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja -vahetus; keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne.

Essee: teema, sidusus.

Õppetegevused

Õpilased kasutavad teemakohase kirjanduse leidmiseks erinevaid meediavahendeid. Kuulatakse erinevaid keskkonnateemalisi raadiosaateid ja podcaste. Klassis tutvustatakse iseseisvalt loetut ning seostatakse teave juba teadaolnuga. Sotsiaalsete hüvede teemal toimub klassis väitlus. Õpilased peavad päevikut või blogi, kus kirjeldavad oma samme säästlikuma eluviisi poole. Palju keeleharjutusi tehakse internetipõhiselt. Harjutatakse kirjatööde loogilist ülesehitamist, lausete ja lõikude sidumist. Kirjutatakse esseid (nt keskkonnateadlikkusest, säästlikust eluviisist, multikultuursest ühiskonnast vms).

Hindamine

Sõnavara omandamist hinnatakse läbi teemade kokkuvõtivate kirjelduste ja arutluste. Hinnatakse õpilase kõne- ja tekstimõistmisoskust, loogilise arutluskäiguga korrektselt vormistatud essee kirjutamise oskust. Kursuse läbimise eelduseks on korralikult koostatud ja vormistatud õpimapp ning blogi. Kursuse jooksul toimub pidev tagasisidestamine (eeldusel, et õpilane kirjeldab oma tehtud tööd).

“Riik ja ühiskond (State and Society)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab jälgida keeruka sisuga mõttevahetust poliitika ja riigikaitse teemadel, milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti;
- oskab valida, olenevalt vestluspartnerist või auditooriumist, sobiva keeleregistri;
- oskab kirjutada teemakohaseid loogilise arutluskäiguga sidusa tekstiga tekste;
- oskab refereerida erinevaid allikaid;
- oskab väljendada oma seisukohta riiki ja rahvust puudutavates küsimustes;
- suhtub tolerantset muukeelsesesse elanikkonda;
- oskab töötada iseseisvalt ja keskendunult.

Õppesisu

Omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; geograafiline asend ja kliima; rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; mitmekultuuriline ühiskond. Rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; kodukoha lugu. Eesti Euroopa Liidu liikmesriigina; ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus; Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö. NATO. Essee, ametlik kiri, aruanne.

Õppetegevused

Kuulamisoskust arendatakse päevakajaliste riigikaitse- ja poliitikateemaliste intervjuude kuulamisega. Õpilased jälgivad ingliskeelseid uudiseid internetis või televisioonis ning võrdlevad neid Eesti meedias toimuvaga. Pidevalt toimub uudiste kirjalik ja suuline refereerimine. Lugemistekstidena proovitakse aru saada Euroopa Liidu seadusandluslikest tekstidest. Harjutatakse päevakajalistel teemadel vestlemist ning valitakse kõneregister lähtudes vestluspartnerist. Esitlustes pööratakse tähelepanu argumenteerimisele. Õpilased teevad projektitöö NATO kohta (nt ettekanne, veebileht, referaat vms). Kirjutatakse ametlikke kirju, aruandeid ja esseesid.

Hindamine

Hinnatakse õpilase suulisi kirjeldusi ja esitlusi, argumenteerimisoskust ning kirjalike tööde (essee, ametlik kiri, aruanne) koostamise ja vormistamise oskust. Hinnatakse ka õpimapi põhjalikkust ja korrektsust.

“Briti varaajalugu ja -kirjandus (Early British History and Literature)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- oskab kuuldu põhjal kirja panna olulisi märksõnu;
- loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste ning leiab neist talle vajaliku info;
- kogub teemakohast infot mitmest tekstist;
- oskab edasi anda ajaloolise jutustuse nt legendi sisu ja avaldada selle kohta oma arvamust;
- oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte ja esitluse;
- oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust.

Õppesisu

Eelajalooline Britannia, Rooma impeeriumi sissetung, vana-inglise keel, viikingid, Beowulf, William Vallutaja, keskaegne Britannia; suulise esitluse koostamine ja läbiviimine; legendid: Parzival, võlur Merlin, kuningas Arthur, *sir* Gawain.

Õppetegevused

Olenevalt klassist ja õpetajast võivad õppetegevused olla erinevad. Näiteks võib Briti varaajalugu õpetada mugandatud tekstide (lugemisoskus) ning esitluste (kuulamisoskus) põhjal. Kasutatakse palju näitlikustavaid vahendeid. Koos koostatakse konspekt (kirjutamisoskus). Kursuse alguses kirjutab õpetaja konspekti tahvile, hiljem ainult märksõnad. Konspekt illustreeritakse. Põhirõhk ei ole ajaloo detailsel tundmisel, vaid ajaloo edasiandmisel kasutades inglise keelt. Lisaks valib õpilane ühe seda perioodi puudutava teema ning koostab ise viieminutilise esitluse (rääkimisoskus).

Kursuse teises pooles tegeletakse erinevate legendidega. Luges kasutatakse erinevaid viise: õpetaja kuulamine ilma tekstita, õpetaja/kaasõpilase kuulamine teksti jälgides, paaris/rühmas lugemine, valjult (üksi) lugemine, vaikselt lugemine jne. Lugude põhjal koostatakse kokkuvõtteid ja analüüsi nii suuliselt kui kirjalikult. Võimalusel valitakse rühmas üks legend ning etendatakse see. Legendide puhul kasutatakse soovitatavalt originaaltekste ning nende mõistmiseks ükskeelset seletavat sõnaraamatut.

Hindamine

Õpilane valib ühe Suurbritannia ajalugu puudutava teema ning teeb selle kohta viieminutilise suulise esitluse, mida võivad toetada nii kirjalikud kui audiovisuaalsed materjalid. Hinnatakse esitluse ladusust, materjali jõukohasust ning keelelist korrektsust. Lisaks hinnatakse kursuse jooksul koostatud konspekti ning legendi (loo) jutustamise oskust.

“Elizabeth I ajastu ja kirjandus (Elizabethan History and Literature)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab üldiselt aru Shakespeare'i originaaltekstist, kui see on eakohaselt lühendatud (mitte mugandatud);
- oskab leida lühikesest keerulisest tekstist võtmesõnu teksti mõistmiseks;
- loeb iseseisvalt, kuid võib teha hääldusvigu keerulistes ja tundmatutes sõnades;
- oskab kasutada mitmekesist sõnavara ja väljendeid teemakohastes kirjeldustes (nt kirjeldada Elizabeth I aegset Suurbritanniat või William Shakespeare'i elulugu ja teoseid);
- oskab loomuliku intonatsiooniga retsiteerida Hamleti monoloogi esimest 16 rida;
- oskab kirjalikult edasi anda loetud teose sisu erinevate (pea)tegelaste silmade läbi, kasutades erinevaid keeleregistreid.

Õppesisu

Tuudorid, reformatsioon ja selle mõju Briti ühiskonnale, Elizabeth I, Londoni teatrid, William Shakespeare'i elulugu ja looming (sonetid, komöödia, tragöödiad, ajaloolised draamad).

Toon ja sõnavara: ametlik ja mitteametlik stiil; poolametlik stiil.

Teksti mõistmise strateegiad.

Õppetegevused

Viies kursus toetab tugevalt 11. klassi draamaõpetust ja kirjandust, kus käsitletakse samuti William Shakespeare elulugu ja loomingut. Pärast põgusat tutvumist Elizabeth I aegse Inglismaa ajalooga süvenetakse püüdu mõista tolleaegset keelekasutust. Õpilased loevad üht Shakespear'i näidendit originaalis lühendatult (või ka täispikkuses) ning mugandatult. Koos leitakse keelelised ja stiililised erinevused. Näidendi sisu antakse nii suuliselt kui kirjalikult edasi erinevates keeleregistrites. Kursuse lõpuks etendatakse katkend valitud näidendist.

Hindamine

Esimeseks suuliseks ülesandeks on Hamleti monoloogi (*To be or not to be ...*) esimese 16 rea päheõppimine ning ilmekalt esitamine. Teiseks kirjeldatakse Elizabeth I aegset Suurbritanniat, William Shakespeare'i elulugu. Kirjaliku ülesandena kirjeldatakse klassis käsitletava näidendi sisu ühe (pea)tegelase vaatevinklist kindlas keeleregistris. Õpilased loevad hindele lühikest keerulise sõnavara ja keelestruktuuridega teksti ning selgitavad, kuidas (läbi milliste võtmesõnade) seda teksti mõistavad. Kursuse läbimise eelduseks on osavõtt klassi näidendist, mille jooksul ja lõpus annavad õpilase tööle ja arengule nii kirjalikku kui suulist tagasisidet tema kaaslased.

“Tänapäeva kirjandus (Modern Literature)”

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab lugeda pikki ja keerukaid tekste, leiab neist asjakohase teabe;
- loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist;
- oskab refereerida kirjalikust allikast saadud infot;
- oskab esitada selgeid üksikasjalikke kirjeldusi lähtudes kursuse teemadest ning osaleda teemakohastest aruteludes;
- oskab esitada teksti (nt luulet, proosat) õige häälduse ja intonatsiooniga;
- oskab kirjeldada tegelaskujusid kasutades mitmekesisest sõnavara, ning siduda neid ajastu ja kohaga;
- oskab jätkata proosateksti kasutades autori stiili;
- oskab töötada iseseisvalt ja keskendunult nii klassis kui klassiväliselt.

Õppesisu

17.–20. sajandi luule, Ameerika revolutsioon, Prantsuse revolutsioon, romantism, 19.-20. sajandi proosa (näiteks Ernst Hemingway „The Killers“, William Faulkner „Dry September“, Eudora Welty „A Worn Path“, Doris Lessing „Through the Tunnel“, Arthur Miller „Death of a Salesman“, John Steinbeck „Of Mice and Men“, James Joyce “The Dead” jne).

Lugemisstrateegiad ja –viisid.

Õppetegevused

Viimase kirjanduskursuse eesmärgiks on parendada õpilaste lugemis- ja tekstimõistmisoskust. Harjutatakse ühtlases kõnerütmis ja -tempo korrektse hääldamisega lugemist. Loetu arutletakse klassis läbi, vajadusel tõlgitakse sõnu või väljendeid (eriti idioome). Koos leitakse konkreetsele autorile omane keele- ja stiilikasutus, mida püütakse kirjatöös jätkata. Loetut kirjeldatakse nii suuliselt kui kirjalikult. Võimalusel arendatakse proosatekstidest lühietendused, mida rühmades ette kantakse. Tegelaskujusid analüüsides seostatakse neid nn taustamaa kultuuri ja ajastuga.

Hindamine

Tagasisidet annab õpetaja põhiliselt suuliselt, eelkõige õpilase lugemis- ja õpioskuste kohta. Õpilane esitab ühe luuletuse peast ning ühe proosakatke omal vabal valikul. Kaasõpilased ja õpetaja hindavad esitluse ilmekust ja keelelist puhtust. Kirjutamisülesanneteks on proosatekstide tegelaskujude analüüs ning tekstide jätkamine. Kursuse lõpus kirjutab õpilane eneseanalüüsi oma kursuse jooksul toimunud arengu kohta.

2.2 VENE KEEL (B1-sihttasemel)

2.2.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.2.2 Õppeaine kirjeldus

Õpitavate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja Venemaa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Arendatakse õpilase oskust juba omandatud teadmiste iseseisvaks parandamiseks nii suuliselt kui kirjalikult. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja vene keeles suhtlemise erinevustele. Kõikide kursuste lõikes arendatakse õpilases võimet analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevaid ja nõrku külgi. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi keeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

	Kursuse nimetus	Läbivad teemad	Arendatavad üldpädevused
1	Mina ja teised. Inimene ja ühiskond	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus.
2	Riik ja ühiskond	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus
3	Reisimine ja kultuur 1	Kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.
4	Reisimine ja kultuur 2	<u>Kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis, ohutus, väärtused ja kõlblus.</u>	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus.
5	Haridus ja töö	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus	Enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus.

2.2.3 Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

2.2.4 Kursuste õpitulemused ja õppesisu

Vene keel 1 (A2.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru üldkeelse suhtluse sisust perekonna, sõprade ja huvialade teemal
- oskab õpitud sõnavara põhjal rääkida endast, oma perekonnast, sugulastest ja sõpradest, huvidest ja tegevustest;
- oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi
- mõistab lihtsaid tekste tuttavatel teemadel
- oskab iseseisvalt koostada lühikesi kirjeldavaid jutukehi
- oskab kirjutada lihtsat isiklikku kirja.

Õppesisu

Enesetutvustus ja kontakteerumine.

Mina, perekond ja sõbrad

Hobid ja eelistused

Viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine.

Lühiteksti koostamine.

Isiklik kiri.

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine

Tegusõna I ja II pöördkond (häälikuvaheldused tegusõna pööramisel, erandid)

Enesekohased tegusõnad

Õppetegevused

Esimesel kursusel selgitatakse välja õpilaste keeletase, millest lähtuvalt ehitatakse üles järgnev õppeprotsess. Õpetaja annab suulist tagasisidet õpilase arengule kogu kursuse jooksul. Töö keskendub paljuski põhikooli materjali kordamisele. Tähelepanu pööratakse suulisele eneseväljendusele, sõna rõhkudele, susisevate häälikute eristamisele. Õpilased kuulavad ja loevad dialooge, esitavad neid, vastavad küsimustele nii suuliselt kui kirjalikult, läbi mille arendavad rääkimis- ja kuulamisoksust. Koostatakse õpitud väljendite ja keelendite põhjal dialooge. Õpilased koostavad lühiteksti enda kohta. Õpilased koostavad õpimapi ja püstitavad järgmiseks kursuseks uued arengueesmärgid. Kursuse lõpus analüüsivad õpilased oma arengut.

Hindamine

Hinnatakse jutustust, endast, oma perest, sugulastest ja sõpradest; kirjalikult koostatud lühiteksti, mis valmib toetudes varasemale keelekogemusele ning uuele omandatud materjalile. Sooritatakse valikvastustega kuulamitest. Hindamisel arvestatakse ka õigeaegselt esitatud koduseid töid ning õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Vene keel 2 (B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru vestlusest tuttavalt käsitletud teemal
- oskab lihtsate lausetega jutustada kultuuritraditsioonidest ja tavadest
- loeb ja mõistab lihtsa sõnastusega tekste erinevate riikide ja rahvaste kohta.
- oskab kuuldu põhjal lühidalt vastata küsimustele antud teema raames.
- eristab olulist infot nii kuulamis- kui lugemistekstis, oskab teha märkmeid
- oskab kirjutada lühikest teksti ühe riigi kohta

Õppesisu

Riigid. Rahvused.

Erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid ja tavad.

Nimisõnade erandlikud mitmused; mitmuse käändelõpud.

Mees- ja naissoost nimisõnad, mille lõpus on *-b*.

Õppetegevused

Teisel kursusel arendatakse õpilases oskust rääkida õpitud lausemallide abil erinevate riikide ja rahvaste käitumistavasdest. Loetakse ja tõlgitakse teemakohaseid tekste, olulisel kohal on uue sõnavara omandamine ning sõnaraamatu kasutamisoskuse arendamine. Kuulatakse dialooge, vaadatakse katkendeid õppefilmidest, mis räägivad erinevatest riikidest. Kuuldu ja vaadatu põhjal teevad õpilased nii suulisi kui kirjalikke harjutusi (õige/vale väide; valikvastused; lünktekstid). Keelestruktuurid omandatakse läbi konteksti, kinnistatakse suuliste, kirjalike ja kuulamisharjutuste kaudu. Õpilased harjutavad grammatilisi teemasid läbi häälduse ja erinevate kirjalike harjutuste täitmise. Kursuse lõpus analüüsivad õpilased kursuse eel paikapandud eesmärkide täitmist ning püstitavad järgmiseks kursuseks uued eesmärgid. Õpilased täiendavad õpimappi ning harjutavad kaasõpilastele tagasiside andmist.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hinamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud arvestuslikke töid (sõnadetööd, jutustamine jne). Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt. lühitekst ühe riigi kohta), mida esitletakse teistele, vestluses osalemist, teksti mõistmist ning teksti põhjal märksõnade kirjutamise oskust. Kursuse lõpus toimub kokkuvõttev kontrolltöö. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Vene keel 3 (B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- oskab kirjeldada lihtsate seostatud lausetega Venemaa suurimaid ja tuntuimad kultuuriasutusi
- oskab lühidalt jutustada ühest Venemaa vaatamisväärsusest
- saab aru Vene kombestikku puudutavast lihtsa keelekasutusega telesaatest/filmist (nt kombestikku puudutavast)
- oskab võrrelda Eesti ja Vene kombestikku
- saab aru lihtsast infovoldikust (nt riiki kirjeldavast)
- oskab kirjalikult ja suuliselt vastata küsimustele kuulnud lihtsa teksti põhjal
- oskab kirjutada tutvustavat teksti (nt ühe vaatamisväärsuse kohta)

Õppesisu

Venemaa geograafiline asend, Venemaa rikkused, sümbolid.

Venemaa kombed ja tavad, pühad, kultuur, kunst, muusika.

Isikulised asesõnad; isikuliste asesõnade käänamine.

Arvsõna: arvsõnade ühildumine nimisõnaga.

Õppetegevused

Kolmas kursus keskendub teemakohastele lugemistekstidele, nende tõlkimisele. Tekste loetakse ette kõva häälega, millega lihvitakse hääldust. Uut sõnavara ja väljendeid omandatakse nii suuliselt kui kirjalikult läbi dialoogide moodustamise, lünktekstide täitmise. Kuulamistekstid toetavad lugemistekste, nende põhjal koostavad õpilased dialooge ja/või lühitekste, täidavad lünktekste, harjutusi õigete või valede väidetega. Õpilane vastab loetud ja tõlgitud teksti kohta küsimustele ning koostab küsimuste põhjal ümberjutustuse. Arendatakse iseseisva töö oskust, mille tulemina suudab õpilane leida vajalikku infot Venemaa kohta erinevatest infoallikatest (teatmeteosed, Internet). Paaristööna valmib plakat Venemaa kohta, mida klassis esitletakse. Arvsõna suulist väljaütlemisoskust harjutatakse tekstis leiduvate kuupäevade, kuude ja aastaarvude kaudu (*Какой год? В каком году?*). Täiendatakse õpimappi. Analüüsitakse eesmärkide täitmist ning seatakse uued eesmärgid.

Hindamine

Kolmandal kursusel hinnatakse õpilase oskust rääkida ühest Venemaa vaatamisväärsusest, mille eeltööna valmib kirjalik lühitekst. Hinnatakse õpilase aktiivsust tunnis ja iseseisvate tööde tegemist. Hinnatakse paaristööna valminud plakatit Venemaa kohta. Sõnu ja väljendeid hinnatakse nii suuliselt kui kirjalikult. Kuulamistestis hinnatakse õpilase oskust leida üles vajalik informatsioon. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest. Õpetaja hindab õpilase õpimappi ning tagasisidestab põhjalikult õpilase arenguanalüüsi.

Vene keel 4 (B1.1→B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust (tee küsimine, pileti ostmine, broneeringu tegemine)
- oskab leida teatmeteostest ja internetist infot ajaloo ja vaatamisväärsuste kohta
- jutustab märksõnade abil oma kodulinna vaatamisväärsustest, oskab neid võrrelda
- oskab mõista ja täita viisaankeeti
- oskab tellida pileteid, broneerida hotellituba
- oskab juhatada teed ning saab aru tee juhtamisest
- oskab koostada mitme allika põhjal lühiülevaadet (nt vaatamisväärsusest)
- oskab kirjutada isiklikku kirja (nt reisimuljetest)

Õppesisu

Moskva ja Sankt-Peterburg; Tartu ja Tallinn: ajalugu, vaatamisväärsused.

Kultuuride ja linnade võrdlemine.

Viisaankeedi täitmine.

Tee küsimine.

Pileti ostmine, hotelli broneerimine.

Õppetegevused

Tähelepanu on pööratud situatsioonidialoogide kuulamisele, lugemisele, ja analoogide moodustamisele näidete järgi, kasutades õpitud keelendeid (tee küsimine ja juhatamine, pileti ostmine, hotelli broneerimine). Kuulatakse uudiseid ja intervjuusid. Õpitakse selgeks viisaankeedis leiduvad erinevad sõnad ja väljendid. Täidetakse viisaankeeti. Õpilased tutvuvad Eesti ja Venemaa suurimate linnade ajalooga vaades õppefilme ning lugedes ja tõlkides erinevaid teemakohaseid tekste. Võrreldakse kultuure, linnade ajalugu ja vaatamisväärsusi. Kirjutatakse isiklik kiri reisimuljetest. Vaatamisväärsuste kohta hangitakse informatsiooni Internetist või teatmeteostest, mille tulemusena valmib paaris- või rühmatööna PowerPoint esitlus või plakat.

Hindamine

Neljandal kursusel hinnatakse õpilase oskust iseseisvalt täita viisaankeeti, kuuldud dialoogi põhjal leida võõras linnas üles vajalik koht, osata kirjutada mitmel allikal põhinev ülevaade ühest vaatamisväärsusest ning jutustada seda klassile, võrrelda erinevate linnade vaatamisväärsusi ning kirjutada kiri reisimuljetest. Tähtsal kohal on ka oskus tellida pileteid (nt. teatrisse, kontserdile) ning broneerida hotellituba: hinnatakse kuulamistesti sooritustel, dialoogi moodusamisega (paaristöö). Hinde kujunemisel mängib suurt rolli õpilase aktiivne osalemine õppeprotsessis, koduste tööde õigeaegne täitmine ja iseseiva töö osakaal. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Vene keel 5 (B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru selgest üldkeelsest vestlusest haridusega seotud teemadel
- oskab rääkida erinevatest õppimisvõimalustest
- oskab leida infot pikemast tekstist (nt õppimisvõimaluste kohta Venemaal)
- oskab kirjeldada Eesti ja Venemaa haridussüsteemi; oskab avaldada oma arvamust ja suhtumist (nt haridusse)
- oskab lühidalt rääkida ja kirjutada oma haridusteest, lemmikõppeainetest ja kuhu edasi õppima minna
- oskab kirjeldada erinevaid elukutseid
- oskab näidise järgi koostada CV-d
- oskab vastata ennast, haridusteed ja töövalikut puudutavatele küsimustele

Õppesisu

Haridussüsteem ja õppimisvõimalused Eestis ja Venemaal

Elukutsed: elukutsete kirjeldused, elukutse valikute tundmine ja nende valik.

Tööotsimine: elulookirjelduse (CV) koostamine, töövestlus.

Nimisõna käänamine ainuses ja mitmuses.

Modaalverbide (nt tahtma) pööramine ja kasutamine tegusõnalises liitöeldises

Õppetegevused

Õpilased tutvuvad kuulsamate Venemaa kõrgemate õppeasutuste nimetuste ja nende lühenditega. Kasutades kõrgkoolide kodulehekülgi Internetis leitakse infot õppesüsteemi kohta konkreetsetes õppeasutustes. Õpitakse selgeks Eesti olulisemate kõrgkoolide nimetused vene keeles. Õpilased harjutavad avaldama arvamust hariduse teemal, argumenteerima (*мне кажется...; я считаю, что...; я думаю...*). Õppetegevuse käigus korraldatakse üle õppeainete nimetused. Kuulatakse edasiõppimisvõimalustele suunatud dialooge. Dialoogides mängitakse läbi erinevad haridusega seotud situatsioonid (eksamite sooritamine, edasiõppimine, oma võimete kirjeldamine ühes või teises õppeaines). Teemakohaste lausete moodustamine (*готовиться к чему?; поступить куда? изучать/учить что?*). Töökuulutuste lugemine, informatsiooni saamine. Erinevate elukutsete lühitutvustused läbi kuulamis- ja lugemisharjutuste. Kuulatakse tööintervjuusid, mille põhjal täidetakse suulisi harjutusi (nt. lühikokkuvõtte, küsimuste esitamine ja vastamine), kirjalikke lünktekste kuuldu põhjal. Õpilane valib ühe elukutse ning valmitab ette lühitutvustuse, argumenteerib oma valikut. Õpitakse koostama näidise järgi CV-d.

Hindamine

Viiendal kursusel hinnatakse haritust puudutava sõnavara ja väljendite kasutamist nii suuliselt kui ka kirjalikult. Kuulamisest hindab õpilase oskust mõista vajalik informatsioon ning täita kuuldu põhjal lünktekst. Õpilane valmistab iseseisvalt ette lühitutvustuse oma haridusteest ning edasiõppimisvõimalustest. Hinnatakse lugemistekstile toetudes oma arvamuse väljendamist. Hinnatakse õpilase oskust kuuldu põhjal täita CV või valikvastustega testi. Loetud teksti põhjal kolmanda isiku kohta info leidmine ja CV koostamine. Suurt rolli mängib hinde kujunemisel õpilase aktiivsus õppeprotsessis. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

VEENE KEELE VALIKKURSUSED (B1 keeleoskustasemel)

	Kursuse nimetus	Läbivad teemad	Arendatavad üldpädevused
1	Praktiline tõlkimine	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus.
2	Kultuur ja looming	Kultuuriline identiteet, teabekeskond, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus
3	Keskond ja tehnoloogia	Teabekeskond, tervis, ohutus, tehnoloogia ja innovatsioon väärtused ja kõlblus,	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.
4	Äri vene keel	Kultuuriline identiteet, elukestev õpe ja karjääri planeerimine teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettvõtlikkuspädevus, digipädevus.

1. VENE KEEL: valikkursus „Praktiline tõlkimine“

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- 1) mõistab kõike olulist läbitud teemades;
- 2) oskab kasutada sõnastikke, nii paberkandjal kui ka Online's;
- 3) oskab leida vajalikku informatsiooni teose autori, tausta ja väljaandja kohta;
- 4) oskab kriitiliselt hinnata Internetis avaldatud materjale;
- 5) saab algteadmised loovkirjutamisest;
- 6) oskab analüüsida tekste ja mõistab keelte erinevusi tekstide tõlkimisel;
- 7) mõistab kultuuride erinevusi ja oskab neid tõlkimisel arvestada;
- 8) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Õppesisu

Sissejuhatus kursusesse: tõlk/tõlkija töö, töötingimuste, õppimisvõimaluste, ning karjäärivõimaluste tutvustamine; toimetaja töö olulisus tõlkeprotsessis.

Usaldusväärsete sõnastike kasutamise õpetamine;

Ajaleheartiklite, lühijuttude, luuletuste lugemine, laulude kuulamine, nende analüüs keelelisest ja tõlkeaspektist.

Loovkirjutamise alused ja praktiline rakendamine – essee, lühijutu, luuletuse kirjutamine eesti ja vene keeles;

Ajaleheartiklite, lühijutu, laulusõnade ja luuletuse tõlkimine eesti keelde;

Suuliste presentatsioonide tegemine valitud teemadel (vene keeles).

Õppetegevused

Kursuse käigus arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt: kirjutamine, kuulamine, rääkimine, lugemine. Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat käsitlust. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks koostab õpetaja jaotusmaterjale, sest õpikut ei ole.

Õpetaja juhib õpilasi kõrvutama ning analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahel seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja plaanib koos õpilastega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õpilasi suunatakse iseseisevalt lugema ning kuulama, otsime infot erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet); arendatakse argumenteerimisoskust (nt väitlus, vaidlus).

Õppetegevuseks kasutatakse meedia- ja autentsete audiovisuaalseid materjale, kohtumisi professionaalsete tõlkijatega.

Hindamine

Hinnatakse õpilase oskust leida informatsiooni ning selle kasutamisoskust, loovtekste ning tõlketekste igast tekstiliigist. Hindamisel arvestatakse ka õigeaegselt esitatud koduseid töid ning õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest. Kursusel lõpus hinnatakse õpilase õpimappi, kuhu õpilane kogub teoreetilise ja praktilise materjali, samuti oma tõlketööd, õpilane süstematiseerib õpimapi vastavalt materjalide liigile.

2. VENE KEEL: valikkursus „Kultuur ja looming“

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- 1) mõistab kõike olulist läbitud teemades;
- 2) oskab sooritada infootsingut internetis antud teema ulatuses, ümber töötama ja oma esitluses kasutama;
- 3) oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja vastata küsimustele;
- 4) oskab ennast selgelt ja arusaadavalt väljendada;
- 5) oskab kõnelemisel selgelt küsitleda oma kaaslast ja saadud infot edasi anda;
- 6) oskab vestelda põhiteemaatika ulatuses ;
- 7) oskab kuuldu ja loetu põhjal märkmeid teha;
- 8) oskab hinnata oma teadmisi ja oskusi.

Õppesisu

Ühe vene kirjaniku, kunstniku, helilooja tutvustus.

Rahvuslik käsitöö.

Pühad.

Vene köök.

Õppetegevus

Kursuse jooksul arendatakse õpilases oskust rääkida õpitud lausemallide abil etteantud teemadel. Loetakse ja tõlgitakse teemakohaseid tekste, olulisel kohal on uue sõnavara omandamine ning sõnaraamatu kasutamisoskuse arendamine. Loetakse keeletasemele vastavalt adapteeritud ilukirjandust, kuulatakse kirjanduskatkeid ning luulet, vaadatakse katkendeid õppefilmidest, mis annavad ettekujutuse erinevatest traditsioonidest ja tavadest. Kuuldu ja vaadatu põhjal teevad õpilased nii suulisi kui kirjalikke harjutusi (õige/vale väide; valikvastused; lünktekstid). Keelestruktuurid omandatakse läbi konteksti, kinnistatakse

suuliste, kirjalike ja kuulamisharjutuste kaudu. Võrreldakse ja analüüsitakse eesti ja vene kultuuride sarnasusi ja eripärasid. Kursuse lõpus analüüsivad õpilased kursuse eel paika pandud eesmärkide täitmist. Õpilane koostab kursuse kohta õpimapi.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud arvestuslike töid (sõnade tööd, jutustamine jne). Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt. lühitekst, esitlus), mida esitletakse teistele, vestluses osalemist, teksti mõistmist ning teksti põhjal märksõnade kirjutamise oskust. Kursuse lõpus toimub avatud materjalidega test ning õpimapi hindamine kaasõpilase poolt. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

3. VENE KEEL: valikkursus „Keskkond ja tehnoloogia“

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- 1) mõistab kõike olulist läbitud teemades;
- 2) oskab kasutada teabeallikatest saadud infot;
- 3) oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja vastata küsimustele;
- 4) oskab ennast selgelt ja arusaadavalt väljendada;
- 5) oskab kõnelemisel selgelt küsitleda oma kaaslast ja saadud infot edasi anda;
- 6) oskab vestelda läbitud teemadel ;
- 7) oskab kasutada suhtluskeelendeid oma seisukohtade väljendamiseks;
- 8) oskab hinnata oma teadmisi ja oskusi.

Õppesisu

Ilm ja loodusnähtused.

Keskkond meie ümber.

Tehnoloogilised vahendid igapäevaelus.

Teabekeskkond.

Õppetegevus

Kursuse jooksul arendatakse õpilases oskust rääkida õpitud lausemallide abil etteantud teemadel. Loetakse ja tõlgitakse teemakohaseid tekste, olulisel kohal on uue sõnavara omandamine ning sõnaraamatu kasutamisoskuse arendamine. Kuulatakse ilmateadet ning koostatakse iseseisvalt esitlus-ilmateade. Vaadatakse keskkonnateemalisi saatekatkeid. Õpitakse avaldama oma arvamust keskkonda puudutavatel teemadel. Kuuldu ja vaadatu põhjal teevad õpilased nii suulisi kui kirjalikke harjutusi (õige/vale väide; valikvastused; lünktekstid). Keelestruktuurid omandatakse läbi konteksti, kinnistatakse suuliste, kirjalike ja kuulamisharjutuste kaudu. Õpilased õpivad kursuse jooksul kasutama keeletehnoloogilisi rakendusi, mida saab kasutada igapäevaelus, tutvuvad elektrooniliste sõnastikega. Koostavad valitud internetikeskkonnas või telefoniäpis (Quizlet, Quizizz, Learningapps vms) testi või mängu, mida kaasõpilased saavad täita/mängida.

Kursuse lõpus analüüsivad õpilased kursuse eel paika pandud eesmärkide täitmist. Õpilane koostab kursuse kohta õpimapi.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud töid. Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt. lühitekst esitus), mida esitletakse teistele, vestluses osalemist, teksti mõistmist ning teksti põhjal märksõnade kirjutamise oskust. Kursuse lõpus toimub avatud materjalidega test ning õpimapi hindamine kaasõpilase poolt. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

4. VENE KEEL: valikkursus „Äri vene keel“

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- 1) oskab kasutada sagedasemat majandusalast sõnavara;
- 2) kasutab info leidmiseks erinevaid teabeallikaid;
- 3) oskab koostada lihtsamaid ärikirju, CV-d, ja teha suulist ettekannet;
- 4) oskab lugeda ja koostada reklaamtekste;
- 5) mõistab reklaamtekstis edasiantavat infot;
- 6) oskab ennast selgelt ja arusaadavalt väljendada;
- 7) mõistab lihtsamaid autentseid majandusalaseid tekste ja videomaterjale;
- 8) oskab kasutada ärialaseid suhtluskeelendeid;
- 9) oskab hinnata oma teadmisi ja oskusi.

Õppesisu

Ettevõtete liigid ja struktuur (aktsiaselts, osaühing, mittetulundusühing, FIE jne; aktsionär/osanik, juhatus, tegevjuhataja, osakonnad)

Ettevõtete tegevusvaldkonnad ((jae- ja hulgimüük, kaubandus, vahendamine, tootmine, turustamine, reklaam).

Reklaam.

CV ja ärikirjad.

Õppetegevus

Tundides arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt ja integreeritult. Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid ja ülesande tüüpe, et õppeprotsessi mitmekesisemaks ja huvitavamaks muuta. Kursuse jooksul omandatakse põhilisemate ettevõtetiliikide nimetused ning nende abreviaatuurid. Tähtsal kohal on suhtlemisoskust (nii suulist kui kirjalikku, ametlikku kui mitteametlikku) arendavad tegevused. Õpilastele tutvustatakse ka võimalikult palju autentseid lugemis- ja kuulamistekste ning videomaterjale. Kasutatakse meedia- ning autentsete audiovisuaalsete materjale. Loetakse ning kuulatakse iseseisvalt teemakohaseid tekste. Koostatakse tarbekirju (nt elulugu, seletuskiri, avaldus). Koostatakse esitus oma kujuteldava firma kohta. Mängitakse läbi erinevaid rolli- ja suhtlusmänge. Õpitakse otsima infot erinevatest teabeallikatest (nt seletav sõnaraamat, internet).

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud töid Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt. esitlus), vestluses osalemist, teksti mõistmist ning teksti põhjal märksõnade kirjutamise oskust. Kursuse lõpus toimub avatud materjalidega test ning õpimapi hindamine kaasõpilase poolt. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

2.3 SAKSA KEEL (B1-sihttasemel)

2.3.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi lõpetaja:

- saavutab iseseisva keelekasutaja taseme, mis võimaldab selles keeles igapäevastes situatsioonides suhelda ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid originaaltekste;
- huvitub võõrkeelte õppimisest ja nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- omandab oskuse edaspidi õppida võõrkeeli ning pidevalt täiendada oma keeleoskust;
- huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, interneti), et leida vajalikku infot teisteski valdkondades ja õppeainetes.

2.3.2 Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumis õpitavate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja Saksamaa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Arendatakse õpilase oskust juba omandatud teadmiste iseseisvaks parandamiseks nii suuliselt kui kirjalikult. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja saksa keeles suhtlemise erinevustele. Kõikide kursuste lõikes arendatakse õpilases võimet analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevaid ja nõrku külgi. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi keeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

	Kursuse nimetus	Läbivad teemad	Arendatavad üldpädevused
1	Mina ja teised. Inimene ja ühiskond	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus
2	Saksamaa ja naaberriigid. Riik ja ühiskond	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus
3	Reisimine ja kultuur	Kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus
4	Haridus ja töö	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, teabekeskond, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon	Enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus, ettevõtlikkuspädevus

5	Keskkond ja tehnoloogia	Keskkond ja jätkusuutlik areng, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus, digipädevus
---	-------------------------	---	---

2.3.3 Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, interneti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

2.3.4 Kursuste õpitulemused ja õppesisu

Saksa keel 1 (A2.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru üldkeelse suhtluse sisust perekonna, sõprade ja huvialade teemal;
- oskab õpitud sõnavara põhjal rääkida endast, oma perekonnast, sugulastest ja sõpradest, huvidest ja tegevustest;
- oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi ;
- mõistab lihtsaid tekste tuttavatel teemadel;
- oskab iseseisvalt koostada lühikesi kirjeldavaid jutukehi;
- oskab kirjutada lihtsat lühikest isiklikku kirja.

Õppesisu

Enesetutvustus ja kontakteerumine.

Mina, perekond ja sõbrad. Perekond ühiskonna osana. Perekonna mõiste erinevates kultuurides.

Hobid ja eelistused. Kool ja õppeained. Koolialgustavad Eestis ja Saksamaal.

Viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine.

Lühiteksti koostamine.

Isiklik kiri.

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine.

Enesekohased tegusõnad.

Õppetegevused

Esimesel kursusel selgitatakse välja õpilaste keeletase, millest lähtuvalt ehitatakse üles järgnev õppeprotsess. Õpetaja annab suulist tagasisidet õpilase arengule kogu kursuse jooksul. Töö keskendub paljuski põhikooli materjali kordamisele. Tähelepanu pööratakse suulisele eneseväljendusele, keele kõlale ja õigele hääldusele (pikad sõnad). Õpilased kuulavad ja loevad dialooge, esitavad neid, vastavad küsimustele nii suuliselt kui kirjalikult, läbi mille arendavad rääkimis- ja kuulamisoskust. Koostatakse õpitud väljendite ja keelendite põhjal dialooge. Õpilased koostavad lühiteksti enda kohta. Õpilased koostavad õpimapi ja püstitavad järgmiseks kursuseks uued arengueesmärgid. Kursuse lõpus analüüsivad õpilased oma arengut.

Hindamine

Hinnatakse jutustust, endast, oma perest, sugulastest ja sõpradest; kirjalikult koostatud lühiteksti, mis valmib toetudes varasemale keelekogemusele ning uuele omandatud materjalile. Sooritatakse valikvastustega kuulamistest. Hindamisel arvestatakse ka õigeaegselt esitatud koduseid töid ning õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Saksa keel 2 (A2.2/B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru vestlusest tuttavalt käsitletud teemal;
- oskab lihtsate lausetega jutustada kultuuritraditsioonidest ja tavadest;
- loeb ja mõistab lihtsa sõnastusega tekste erinevate riikide ja rahvaste kohta;
- oskab kuuldu põhjal lühidalt vastata küsimustele antud teema raames;
- eristab olulist infot nii kuulamis- kui lugemistekstis, oskab teha märkmeid;
- oskab kirjutada lühikest teksti ühe riigi kohta;
- oskab kirjutada pikemat isiklikku kirja.

Õppesisu

Saksamaa ja sakslased. Regioonide eripärad.

Kirjasõbrad; rahvariided; mood; loodus.

Šveits ja Austria.

Saksamaa naaberriigid Holland, Belgia, Taani, Poola.

Õppetegevused

Teisel kursusel arendatakse õpilases oskust rääkida õpitud lausemallide abil erinevate riikide ja rahvaste käitumistavadest. Loetakse ja tõlgitakse teemakohaseid tekste, olulisel kohal on uue sõnavara omandamine ning sõnaraamatu kasutamisoskuse arendamine. Kuulatakse dialooge, vaadatakse katkendeid õppefilmidest, mis räägivad erinevatest riikidest. Kuuldu ja vaadatu põhjal teevad õpilased nii suulisi kui kirjalikke harjutusi (õige/vale väide; valikvastused; lünktekstid). Keelestruktuurid omandatakse läbi konteksti, kinnistatakse suuliste, kirjalike ja kuulamisharjutuste kaudu. Õpilased harjutavad grammatilisi teemasid läbi häälduse ja erinevate kirjalike harjutuste täitmise. Kursuse lõpus analüüsivad õpilased kursuse eel paikapandud eesmärkide täitmist ning püstitavad järgmiseks kursuseks uued eesmärgid. Õpilased täiendavad õpimappi ning harjutavad kaasõpilastele tagasiside andmist.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hinamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud arvestuslikke töid (sõnadetööd, jutustamine jne). Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt. lühitekst ühe riigi kohta, kiri sõbrale), mida esitletakse teistele, vestluses osalemist, teksti mõistmist ning teksti põhjal märksõnade kirjutamise oskust. Kursuse lõpus toimub kokkuvõttev kontrolltöö. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Saksa keel 3 (B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- oskab lühidalt jutustada Saksamaa vaatamisväärsustest;
- saab aru Saksa kombestikku puudutavast lihtsa keelekasutusega telesaatest/filmist;
- oskab võrrelda Eesti ja Saksa kombestikku;
- saab aru lihtsast infovoldikust (nt riiki kirjeldavast);
- oskab kirjalikult ja suuliselt vastata küsimustele kuuldud lihtsa teksti põhjal;
- oskab kirjutada tutvustavat teksti (nt ühe vaatamisväärsuse kohta);
- oskab ette valmistada reisi kava, osta pileteid saksakeelsetest veebikeskkondadest, broneerida majutust;
- oskab küsida teed ning saab aru dialektivabast selgitusest.

Õppesisu

Saksamaa vaatamisväärsused

Saksamaa ja Austria kombed ja tavad, pühad, kultuur, kunst, muusika.

Tee küsimine.

Pileti ostmine, hotelli broneerimine.

Õppetegevused

Kolmas kursus keskendub teemakohastele lugemistekstidele, nende tõlkimisele. Tekste loetakse ette kõva häälega, millega lihvitakse hääldust. Uut sõnavara ja väljendeid omandatakse nii suuliselt kui kirjalikult läbi dialoogide moodustamise, lünktekstide täitmise. Kuulamistekstid toetavad lugemistekste, nende põhjal koostavad õpilased dialooge ja/või lühitekste, täidavad lünktekste, harjutusi õigete või valede väidetega. Õpilane vastab loetud ja tõlgitud teksti kohta küsimustele ning koostab küsimuste põhjal ümberjutustuse. Arendatakse iseseisva töö oskust, mille tulemina suudab õpilane leida vajalikku infot Saksamaa kohta erinevatest infoallikatest (teatmeteosed, Internet). Harjutatakse tee küsimist ja juhatamist. Paaristööna valmib plakat Saksamaa kohta, mida klassis esitletakse. Arvsõna suulist väljaütlemisoskust harjutatakse tekstis leiduvate kuupäevade, kuude ja aastaarvude kaudu. Täiendatakse õpimappi. Analüüsitakse eesmärkide täitmist ning seatakse uued eesmärgid.

Hindamine

Kolmandal kursusel hinnatakse õpilase oskust rääkida ühest Saksamaa vaatamisväärsusest, mille eeltööna valmib kirjalik lühitekst. Hinnatakse õpilase aktiivsust tunnis ja iseseisvate tööde tegemist. Hinnatakse paaristööna valminud plakatit Saksamaa kohta. Sõnu ja väljendeid hinnatakse nii suuliselt kui kirjalikult. Kuulamistestis hinnatakse õpilase oskust leida üles vajalik informatsioon. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest. Õpetaja hindab õpilase õpimappi ning tagasisidestab põhjalikult õpilase arenguanalüüsi.

Saksa keel 4 (B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru selgest üldkeelsest vestlusest haridusega seotud teemadel;
- oskab rääkida erinevatest õppimisvõimalustest;
- oskab leida infot pikemast tekstist (nt õppimisvõimaluste kohta Saksamaal);
- oskab lühidalt rääkida ja kirjutada oma haridusest, lemmikõppeainetest ja kuhu edasi õppima minna;
- saab aru selge ja üldkeelse (nt elukutseid ja tööotsimist) puudutava vestluse peamisest sõnumist ja detailidest;
- mõistab selge arutluskäiguga mõneleheküljelisi tekste (nt töövalik, töö otsimine);
- oskab kirjeldada erinevaid elukutseid;
- oskab näidise järgi koostada CV-d ;
- oskab kirjutada lühikirjandit ;
- oskab vastata ennast, haridusteed ja töövalikut puudutavatele küsimustele ;
- oskab edasi anda muljeid (nt töövestluselt).

Õppesisu

Saksa koolisüsteem. Waldorfkoolid Saksamaal ja mujal.

Karjäärivaliku põhimõtted.

Välismaal õppimise eelised ja puudused.

Multikultuursed keskkonnad.

Elukutsed: elukutsete kirjeldused, elukutse valikte tundmine ja nende valik.

Tööotsimine: elulookirjelduse (CV) koostamine, töövestlus.

Reklaam kui mõjutusvahend. Reklaami positiivne ja negatiivne mõju.

Tarbimine ja raha. Elukoha registreerimine. Ametkonnad.

Õppetegevused

Õpilased tutvuvad Saksamaa õppeasutuste nimetuste ja nende lühenditega. Kasutades kõrgkoolide kodulehekülgi Internetis leitakse infot õppesüsteemi kohta konkreetses õppeasutuses. Õpitakse selgeks Eesti olulisemate kõrgkoolide nimetused saksa keeles. Õpilased harjutavad avaldama arvamust hariduse teemal, argumenteerima. Õppetegevuse käigus korraldatakse üle õppeainete nimetused. Kuulatakse edasiõppimisvõimalustele suunatud dialooge. Dialoogides mängitakse läbi erinevad haridusega seotud situatsioonid (eksamite sooritamine, edasiõppimine, oma võimete kirjeldamine ühes või teises õppeaines). Teemakohaste lausete moodustamine. Töökuulutuste lugemine, informatsiooni saamine. Erinevate elukutsete lühitutvustused läbi kuulamis- ja lugemisharjutuste. Kuulatakse tööintervjuusid, mille põhjal täidetakse suulisi harjutusi (nt. lühikokkuvõtte, küsimuste esitamine ja vastamine), kirjalikke lünktekste kuuldu põhjal. Õpilane valib ühe elukutse ning valmitab ette lühitutvustuse, argumenteerib oma valikut. Õpitakse koostama näidise järgi CV-d. Koostatakse ja esitatakse dialooge hariduse ja elukutsevaliku teemadel, mängitakse läbi situatsioone (nt tööhõiveametis, tööintervjuul vms).

Hindamine

Neljandal kursusel hinnatakse haridust puudutava sõnavara ja väljendite kasutamist nii suuliselt kui ka kirjalikult. Kuulamisest hindab õpilase oskust mõista vajalik informatsioon ning täita kuuldu põhjal lünktekste. Õpilane valmistab iseseisvalt ette lühitutvustuse oma haridusest ning edasiõppimisvõimalustest. Hinnatakse lugemistekstile toetudes oma arvamuse väljendamist. Töökuulutuste lugemine, informatsiooni saamine. Erinevate elukutsete lühitutvustused läbi kuulamis- ja lugemisharjutuste. Kuulatakse tööintervjuusid, mille põhjal täidetakse suulisi harjutusi (nt. lühikokkuvõtte, küsimuste esitamine ja vastamine), kirjalikke lünktekste kuuldu põhjal. Õpilane valib ühe elukutse ning valmitab ette lühitutvustuse, argumenteerib oma valikut.

Õpitakse koostama näidise järgi CV-d. Koostatakse ja esitatakse dialooge hariduse ja elukutsevaliku teemadel, mängitakse läbi situatsioone (nt tööhõiveametis, tööintervjuul vms). Suurt rolli mängib hinde kujunemisel õpilase aktiivsus õppeprotsessis. Hindamine arvestab õpilase individuaalsust ja lähtub iga õpilase keeletasemest.

Saksa keel 5 (B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust; mõistab tele- ja raadiosaadete sisu, kui räägitakse dialekti ja aktsendita;
- suudab leida vajalikku infot erinevatest tekstitüüpidest;
- oskab väljendada sarnasusi ja erinevusi;
- oskab kasutada keskkonnaalast lihtsamat sõnavara.

Õppesisu

Elamispinna üürimine. Suhted naabritega. Ametkonnad.

Linn ja maa elukohana. Ühistransport.

Keskkond ja keskkonnahoid. Prügi sorteerimine. Keskkonnaalane seadusandlus.

Õppetegevused

Kursuse jooksul kuulatakse palju radio- ja telesaateid (uudised, *podcastid*) ning otsitakse teavet erinevatest allikatest. Kirjeldatakse jooniste ja graafikute põhjal keskkonnas toimuvat. Tutvutakse Saksamaa prügisorteerimise reeglitega ning võrreldakse neid Eesti reeglitega. Mängitakse läbi erinevaid suhtlussituatsioone, mis võivad naabritel ette tulla. Korratakse ja kinnistatakse juba õpitud sõnavara ning keelendeid.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist ja kirjalikku tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hinamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust, õigeaegselt esitatud arvestuslikke töid (uudistesaadete kokkuvõtted, sõnadetööd jne). Hinnatakse iseseisvalt tehtud töid (nt lühitekst prügi sorteerimise kohta, kiri naabrile), mida esitletakse teistele, vestluses osalemist, teksti mõistmist ning erinevate tekstide põhjal teabe analüüsimise oskust. Kursuse lõpus toimub kokkuvõttev kontrolltöö.

Saksa keele valikkursused

SV1: Turism (B1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- oskab kavandada reisi Saksamaale;
- suudab leida vajalikku infot erinevatelt kodulehtedelt;
- oskab koostada infopäringut.

Õppesisu

Ühistransport ja autorent (piletite ostmine, kiirteemaksud jne)

Ööbimisvõimalused

Marsruudi valik

Tähtsamad vaatamisväärsused (asukohad, piletiinfo jne)

Infopäringu koostamine

Õppetegevused

Kursuse eesmärgiks on reisi planeerimine. Tutvutakse erinevate veebilehtedega, harjutatakse info filtreerimist ja detailide leidmist. Õpitakse infopäringu koostamist.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust ning õigeaegselt esitatud projektööd.

SV2: Nordrhein-Westfalen (B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- tunneb Nordrhein-Westfaleni liidumaa (NRW) sümboolikat, ajalugu, geograafiat ja tähtsamaid linnu;
- suudab leida vajalikku infot erinevatest tekstitüüpidest;
- oskab jutustavat teksti oma sõnadega edasi anda;
- oskab üles ehitada esitlust;
- oskab läbi viia virtuaaltuuri.

Õppesisu

NRW sümboolika

NRW ajalugu

NRW geograafia

Düsseldorf, Köln, Bonn, Aachen, Münster, Bielefeld

Esitluse koostamine

Virtuaaltuuri koostamine, tehniline ülesehitus ja läbiviimine

Õppetegevused

Kursuse jooksul kasutatakse põhiliselt internetilehekülgi NRW ning selle suuremate linnade kohta. Harjutatakse esitluse ning virtuaaltuuri koostamist, tehnilist ülesehitamist ning läbiviimist.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust ning virtuaaltuuri koostamise ning läbiviimise oskust.

SV3: Saksamaa ajalugu 20. sajandil (B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- tunneb Saksamaa ajaloo tähtsamaid sündmusi 20. sajandil;
- suudab leida vajalikku infot erinevatest tekstitüüpidest;
- oskab jutustavat teksti oma sõnadega edasi anda;
- oskab kasutada ajaloo-alast sõnavara.

Õppesisu

Saksa impeerium 1918. aastani

Weimari vabariik

Kolmas Reich

Teine Maailmasõda

Ida- ja Lääne-Saksamaa

Saksamaade taasühinemine

Õppetegevused

Kursuse jooksul loetakse 20. sajandi ajalugu puudutavaid tekste ning õpitakse tundma kaarti. Töötatakse palju grupis või paaris. Võimalusel külastatakse muuseume ja näitusi.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust ning õigeaegselt esitatud projektteid.

SV4: Šveitsi ja Austria maalugu (B1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- tunneb Šveitsi ja Austria lähiajalugu, geograafiat, tähtsamaid linna, kultuurilist eripära ning poliitilist süsteemi;
- suudab leida vajalikku infot erinevatest tekstitüüpidest;
- oskab jutustavat teksti oma sõnadega edasi anda.

Õppesisu

Šveitsi ja Austria lähiajalugu

Šveitsi ja Austria geograafia

Šveitsi ja Austria tähtsaimad linna

Šveitsi ja Austria kultuurilised eripärad

Šveitsi ja Austria poliitiline süsteem

Õppetegevused

Kursuse jooksul loetakse Šveitsi ja Austriat puudutavaid veebilehti ning vaadatakse lühifilme. Koostatakse ülalmainitud teemadel projektteid. Töötatakse palju grupis või paaris. Võimalusel külastatakse muuseume ja näitusi.

Hindamine

Õpetaja annab õpilasele suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Kursuse hindamisel arvestatakse õpilase õppeprotsessis osalemise aktiivsust ning õigeaegselt esitatud projektteid.

2.4 SAKSA KEEL (A1.2-sihttasemel)

2.4.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid gümnaasiumi lõpuks

Saksa keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab toime tulla teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
- mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada;
- huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.4.2 Õppeaine kirjeldus

Saksa keelt õpetatakse eeldusega, et õpilasel puuduvad eelteadmised nimetatud keelest, kuid tal on varasem keeleõppekogemus inglise ja vene keelest. Saksa keelt õpetatakse kuus kursust. Saksa keele õpetamiseks kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd. Õpilasi julgustatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde. Selleks kasutatakse võimalusel näiteks suhtlemist Saksamaa waldorfkoolide õpilastega.

Viis teemavaldkonda – mina ja teised, kodu ja kodukoht, riigid ja nende kultuur, igapäevaelu, vaba aeg – ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Kõiki teemavaldkondi käsitletakse vähemalt põgusalt igas kursuses.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised. Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvale õppele.

2.4.3 Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;
- 6) seab eesmärgi ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Gümnaasiumi lõpetaja õpitulemus:

Tulemus	Kuulamisel	Lugemisel	Rääkimisel	Kirjutamisel
Rahuldav	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
Hea ja väga hea	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

2.4.4 Kursuste õpitulemused ja õppesisu

Saksa keel 1 (0-tase)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- mõistab aeglaselt ja selgelt kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid;
- oskab lugeda lühikest tuttavat teemakohast saksakeelset teksti õige hääldusega;
- mõistab lühikeses tekstis sõnu ja fraase õpitud sõnavara ulatuses;
- oskab kasutada õpitud viisakusväljendeid (tervitada ja hüvasti jätta, tänada ja paluda);
- oskab ennast ja oma kaaslast ning pereliikmeid lühidalt tutvustada (nimi, vanus, elukoht, amet);
- oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada;
- oskab kirjutada isikuandmeid ja lühikesi lauseid õpitud mallide alusel;
- on omandanud esimesed teadmised Saksamaast;
- oskab nimetada Saksamaa naaberriike saksakeelsete nimetustega;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Õppesisu

Saksa keele hääldusreeglid ja lugemaõppimine;
tervitamine ja hüvasti jätmine, tänamine ja palumine;
enda, oma kaaslaste ja pereliikmete esitlemine (nimi, vanus, elukoht, amet);
Saksamaa ja tema naaberriigid (nimetused);
mees-, nais- ja kesksõnad (artiklid);
nimisõnade suurtäht;
asesõnad (ich, du, er, sie, es; mein);
teigusõnad (sein, haben, kommen, wohnen, sprechen);
eessõnad *in* ja *aus* (in Tartu, aus Estland);
küsisõnad *wie* (*alt*), *wo* ja *wer*.

Õppetegevused

Tähelepanu keskmes on suuline töö ja kuulamine. Kuulamise, järel häälimise ja lugemise järel tuletatakse hääldusreeglid. Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse saksakeelseid laule (nt hea diktsiooniga Rammstein). Õpitud fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kaaslasi ja pereliikmeid esitletakse klassi ees, et nii kinnistada sõnavara kui harjutada suulisi oskusi. Harjutatakse sõnaraamatu kasutamist. Keelestruktuurid omandatakse kontekstis, kinnistamiseks kasutatakse nii suulisi kui kirjalikke harjutusi.

Hindamine

Hindamiseks kasutatakse enamasti suulist tagasisidet häälduse, sõnavara ja keelestruktuuride omandamise kohta. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõpeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse kuulamis- ja kirjutamisoskust (nt etteütlus), lugemisoskust (ettelugemine, teksti mõistmine) ja rääkimisoskust (nt tervitamine ja esitlemine).

Saksa keel 2 (A1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühilausest;
- mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid;
- loeb aeglase tempoga lihtsat teksti;
- leiab lühikestest lihtsatest tekstidest vajaliku faktiinfo;
- saab aru lihtsatest kirjalikest juhistest;
- oskab tutvustada ennast, oma peret ja kaaslasi (rahvus, välimus, eelistused);
- oskab nimetada enda ümber olevaid esemeid (klassis);
- oskab esitada väga lihtsaid küsimusi ja nendele ka vastata;
- oskab lühidalt kirjutada endast ja teistest, kasutades õpitud malle;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja grupis;
- oskab kasutada sõnaraamatut.

Õppesisu

Enese ja teiste tutvustamine ja kirjeldamine (rahvus, välimus, eelistused);

esemed klassis;

igapäevased tegemised ja vaba aja veetmise viisid;

kellaaeg;

küsilause moodustamine (was, wie, welche, wie viel)

eitus (*nicht* ja *kein*);

põhiarvud 1–100;

reeglipäraste tegusõnade pööramine olevikus.

Õppetegevused

Tähelepanu keskmes on suuline töö, kuulamine ja rääkimine. Kuulamise, järel häälimise ja lugemisega kinnistatakse õiget hääldust. Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse saksakeelseid laule, võimalusel hakatakse nende sõnu ka kuulmise järgi ümber kirjutama (nt Rammstein “Du hast”). Fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Igapäevased klassikäsklused esitatakse võimalusel ainult saksa keeles. Kaaslasi ja pereliikmeid esitletakse klassi ees, et nii kinnistada sõnavara kui harjutada suulisi oskusi. Harjutatakse sõnaraamatu kasutamist, kuid suunatakse õpilasi sõnadest aru saama ka konteksti ja analoogiate põhjal (nii eesti kui inglise keelest). Keelestruktuurid omandatakse kontekstis, kinnistamiseks kasutatakse nii suulisi kui kirjalikke harjutusi. Tähelepanu pööratakse iseseisvale õppimisele ja keskendumisele.

Hindamine

Õpilastele antakse suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Õpilasi suunatakse püstitama endale nii lühi- kui pikaajalisi eesmärke. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõppeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse kuulamis- ja kirjutamisoskust (nt etteütlus), lugemisoskust (teksti mõistmine) ja rääkimisoskust (nt esitlemine, küsimuste esitamine ja neile vastamine).

Saksa keel 3 (A1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- mõistab selgelt ja aeglaselt antud teateid ja sõnumeid õpitud teemadel;
- mõistab lühikesi lihtsaid tekste;
- oskab esitada tellimust, paluda arve esitamist ja vestelda müüjaga õpitud sõnavara piires;
- oskab kirjeldada oma päevakava, rääkida oma huvialadest ja kohustustest;
- oskab koostada lihtsaid dialooge õpitud sõnavara ja keelestruktuuridega;
- tuleb toime väga lihtsates igapäevastes suhtlusolukordades (reageerib küsimustele adekvaatses suunas);
- tunneb õpitud sõnavara õigekirja;
- oskab kasutada sõnaraamatut;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada endale lühiajalisi eesmärke.

Õppesisu

Huvid, eelistused ja kohustused;

vaba aeg ja päevakava;

aastaajad ja ilm;

tellimuse esitamine ja arvete maksmine (väljas söömine);

sisseostude tegemine (toit, riided, esmatarbekaubad);

omastav asesõna (*mein, dein, sein, ihr, unser, euer*);

nimisõna ainsus ja mitmus;

küsimus *wann*;

eessõnad *in/im, um, am*;

ebareeglipärased tegusõnad (nt *essen, nehmen, mögen*).

Õpitegevused

Õpitavate teemade fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval pööratakse rohkem tähelepanu ka kirjutamisoskuse arendamisele (etteütlused, sõnamängud, vestluste ümberkirjutamised). Kuulamisoskuse arendamiseks kuulatakse saksakeelseid laule, kirjutamisoskuse arendamiseks püütakse neist lihtsamaid kasutada etteütlusteks. Ümberkirjutatud laulusõnad tõlgitakse sõnaraamatu abiga. Õpetaja suunamisel koostatakse õpimapp. Harjutatakse lühiajaliste eesmärkide täitmise ja/või mittetäitmise analüüsimist.

Hindamine

Tagasiside andmine toimub kursuse jooksul põhiliselt suuliselt. Õpilasi suunatakse püstitama endale nii lühikui pikaajalisi eesmärke. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõppeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse erinevaid osaoskusi. Kirjaliku tööna hinnatakse õpimappi.

Saksa keel 4 (A1.1/A1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- mõistab lühikeste selgete vestluste sisu igapäevastel õpitud teemadel;
- oskab lugeda tundmatute, lühikeste sõnadega tekste;
- mõistab üldkasutatava sõnavaraga lühitekste;
- oskab lühidalt tutvustada, kirjeldada ja iseloomustada oma sõpru ja tuttavaid;
- oskab kasutada õpitud käibefraase ning lausemalle;
- oskab täita lihtsaid ankeete;
- oskab kirjutada lühikesi teateid;
- oskab kasutada sõnaraamatut (ka keeleinfo saamiseks);
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada lühi- ja pikaajalisi eesmärke;
- oskab analüüsida lühiajaliste eesmärkide (mitte)täitmist.

Õppesisu

Sõbrad ja tuttavad Eestis ja mujal;
perekond ja sugulased;
tegevusalad, ametid, ametkonnad;
tervis (haigused, sümptomid, abi küsimine, arstiabi)
lühitekstide koostamine;
asesõnad *mich* ja *mir*;
sidesõnad *und* ja *oder*;
sõnastikust keeleinfo leidmine.

Õppetegevused

Õpitavate teemade fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kuulamisoskuse arendamiseks kuulatakse saksakeelseid laule, kirjutamisoskuse arendamiseks püütakse neist lihtsamaid kasutada etteütlusteks. Kuulamisoskust arendatakse ka läbi esitluste (kirjeldused, vestlused) kuulamise ja mõistmise. Võimalusel kasutatakse palju internetimaterjale ning iseseisvaid töid. Õpilasi suunatakse oma teadmisi struktureerima ning osalema aktiivsemalt uue materjali leidmises (nt otsima ise teavet ametkondade või haiguste kohta). Harjutatakse enesehindamist.

Hindamine

Tagasiside andmine toimub kursuse jooksul nii kirjalikult kui suuliselt. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõppeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse erinevaid osaoskusi. Kirjaliku tööna hinnatakse õpimappi. Õpilased hindavad oma arengut eestikeelse analüüsiga, mida tutvustavad klassile, kes saab omakorda hinnata õpilase arengut.

Saksa keel 5 (A1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot (nt tee juhatamine);
- loeb üldkasutatava sõnavaraga tavatekste ja saab aru teksti mõttest, suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel;
- oskab lühidalt kirjeldada oma lähiümbrust
- kasutab vestlemisel põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ja lausemalle;
- suudab alustada ja lõpetada vestlust;
- oskab kirjutada postkaarti;
- oskab kasutada sõnaraamatut (ka keeleinfo saamiseks);
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada lühi- ja pikaajalisi eesmärke;
- oskab analüüsida lühiajaliste eesmärkide (mitte)täitmist.

Õppesisu

Kodu kui eluruum, kodukoht;
kodu (ruumi) sisustamine;
tee küsimine ja juhatamine;
reisimine;
postkaart, lühijutt, isiklik kiri;
eessõnad akusatiiviga (kuhu?);
modaalsed tegusõnad;
lahutatava eesliitega tegusõnad;
daativ, eessõnad daativiga (kus?).

Õppetegevused

Õpitavate teemade fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kuulamisoskust arendatakse ka läbi esitluste (kirjeldused, vestlused, esitlused) kuulamise ja mõistmise. Tehakse palju rühmatöid (nt tee juhatamine kaardi järgi või kaardita, dialoogid reisibüroos, kodu kirjeldamine, sisustuse kirjeldamine). Reisimise teema juures harjutatakse postkaardi ning lihtsa lühijutu kirjutamist. Tutvutakse pikema isikliku kirja kirjutamisega. Arendatakse endisest rohkem kirjutamisoskust. Õpilased koostavad õpimapi.

Hindamine

Tagasiside andmine, eriti vestlusoskuse kohta, toimub kursuse jooksul nii kirjalikult kui suuliselt. Tagasiside andmises osalevad aktiivselt ka kaasõpilased, harjutades nii kaudselt enesehindamist. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõppeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse erinevaid osaoskusi. Kirjaliku tööna hinnatakse õpimappi. Õpilased hindavad oma arengut eestikeelse analüüsiga, mida tutvustavad klassile, kes saab omakorda hinnata õpilase arengut.

Saksa keel 6 (A2.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot;
- saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust;
- loeb lihtsaid tavatekste ja saab aru teksti mõttest, aimab mõnikord sõnade tähendust konteksti toel;
- oskab rääkida kommetest ja tähtpäevadest õpitud keelendite abil;
- tuleb toime olmesfääris suhtlemisega;
- oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada lühi- ja pikaajalisi eesmärgi;
- oskab analüüsida oma arengut.

Õppesisu

Kodu ja perekond; ühised tegevused, perekondlikud sündmused ja tähtpäevad;
kodukoha pärimused, sündmused ja inimesed;
kultuuriline mitmekesisus; Saksamaa tavad ja tähtpäevad;
kokkuvõtte ja lühijutu kirjutamine;
reisimine ja meedia;
teigusõna põhivormid;
omadussõna võrdlusastmed.

Õppetegevused

Võrdselt pööratakse tähelepanu kõigi osaoskuste arendamisele. Sõnavara laieneb koos õppesisuga, millele aitavad kaasa rühmatööd, internetiallikate kasutamine ning loovtööd. Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse palju kuulamisülesandeid (nt teksti kuulamine CD-lt, ettelugemine), rääkimisoskust arendatakse läbi kokkuvõtete ja kirjelduste ning dialoogide koostamise. Kirjutatakse kokkuvõtteid ja lühijutte.

Hindamine

Hinnatakse õpilase suhtlusoskust erinevates situatsioonides, suulist ja kirjalikku tekstiloomeoskust, info leidmise oskust, tekstide mõistmise oskust. Õpilane täiendab õpimappi ning kursus lõpus kogu saksa keele õpet kokkuvõtva eneseanalüüsi.

2.5 VENE KEEL (A1.2-sihttasemel)

2.5.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid gümnaasiumi lõpuks

Vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab keeletaseme, mis võimaldab toime tulla teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
- mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada;
- huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.5.2 Õppeaine kirjeldus

Vene keelt õpetatakse eeldusega, et õpilasel puuduvad eelteadmised nimetatud keelest, kuid tal on varasem keeleõppekogemus inglise ja saksa keelest. Vene keelt õpetatakse neli kursust. vene keele õpetamiseks kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. rakendatakse paaaris- ja rühmatöid. Õpilast julgustatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde, selleks kasutatakse võimalusel näiteks suhtlemist Venemaa waldorfkoolide õpilastega.

Viis teemavaldkonda – mina ja teised, kodu ja kodukoht, riigid ja nende kultuur, igapäevaelu, vaba aeg – ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbipõimitud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Kõiki teemavaldkondi käsitletakse vähemalt põgusalt igas kursuses.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised.

Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvale õppele.

2.5.3 Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;
- seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmisega.

Gümnaasiumi lõpetaja õpitulemus:

Tulemus	Kuulamisel	Lugemisel	Rääkimisel	Kirjutamisel
Rahuldav	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
Hea ja väga hea	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

2.5.4 Kursuste õpitulemused ja õppesisu

VEENE KEEL 1 (0-tase)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- oskab eristada kirillitsas kirja- ja trükitähti
- oskab kirjutada ja lugeda kirillitsas
- mõistab aeglases ja selges kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid;
- oskab lugeda lühikest tuttavat teemakohast venekeelset teksti õige hääldusega;
- oskab kasutada õpitud viisakusväljendeid (tervitada ja hüvasti jätta, tänada ja paluda);
- oskab ennast ja oma kaaslast ning perekonnaliikmeid lühidalt tutvustada (nimi, vanus, elukoht, amet);
- oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada;
- oskab kirjutada isikuandmeid ja lühikesi lauseid õpitud mallide alusel;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Õppesisu

Vene keele tähestiku omandamine nii suuliselt kui kirjalikult;

hääldusreeglid ja lugemaõppimine;

tervitamine ja hüvasti jätmine, tänamine ja palumine;

enda, oma kaaslaste ja pereliikme esitlemine (nimi, vanus, elukoht, amet);

Venemaa;

mees-, nais- ja kesksõnad;

elus- ja eluta olendid, küsimused *кто это? что это?*;

asesõnad (*я, ты, он, она, мы, вы, они; мой, твой*);

tegusõnad (*sein, haben, kommen, wohnen, sprechen*);

eessõnad *в* ja *на* (*в Эстонии, на улице*);

küsisõnad *кто, что, где*.

Õppetegevused

Tähelepanu keskmes on suuline töö ja kuulamine. Kuulamise, järele häälimise ja lugemise järel tuletatakse hääldusreeglid. Õpitud fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Harjutatakse sõnaraamatu kasutamist. Keelestruktuurid omandatakse kontekstis, kinnistamiseks kasutatakse nii suulisi kui kirjalikke harjutusi.

Hindamine

Hindamiseks kasutatakse enamasti suulist tagasisidet häälduse, sõnavara ja keelestruktuuride omandamise kohta. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõpeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse kuulamis- ja kirjutamisoskust, lugemisoskust (ettelugemine, teksti mõistmine) ja rääkimisoskus (nt. tervitamine ja enda esitlemine).

VEENE KEEL 2 (A1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühilausest;
- mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid;
- loeb aeglase tempoga lihtsat teksti;
- leiab lühikestest lihtsatest tekstidest vajaliku faktiinfo;
- saab aru lihtsatest kirjalikest juhistest;
- oskab tutvustada ennast, oma peret ja kaaslasi (rahvus, välimus, eelistused);
- oskab nimetada enda ümber olevaid esemeid (klassis);
- oskab esitada väga lihtsaid küsimusi ja nendele ka vastata;
- oskab lühidalt kirjutada endast ja teistest, kasutades õpitud malle;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja grupis;
- oskab kasutada sõnaraamatut.

Õppesisu

Enese ja teiste tutvustamine ja kirjeldamine (rahvus, välimus, eelistused);

esemed klassis;

igapäevased tegemised ja vaba aja veetmise viisid;

kellaaeg;

küsisõnad

küsilause moodustamine

põhiarvud 1–100;

reeglipäraste tegusõnade pööramine olevikus

liikumisverbid *идти, ехать*

Õppetegevused

Tähelepanu keskmes on suuline töö, kuulamine ja rääkimine. Kuulamise, järele häälimise ja lugemisega kinnistatakse õiget hääldust. Fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Igapäevased klassikäsklused esitatakse võimalusel ainult vene keeles. Kaaslasi ja pereliikmeid esitletakse klassi ees, et nii kinnistada sõnavara kui harjutada suulisi oskusi. Harjutatakse sõnaraamatu kasutamist, kuid suunatakse õpilasi sõnadest aru saama ka konteksti ja analoogiate põhjal (nii eesti kui inglise keelest). Keelestruktuurid omandatakse kontekstis, kinnistamiseks kasutatakse nii suulisi kui kirjalikke harjutusi. Tähelepanu pööratakse iseseisvale õppimisele ja keskendumisele.

Hindamine

Õpilastele antakse suulist tagasisidet kogu kursuse jooksul. Õpilasi suunatakse püstitama endale nii lühi- kui pikaajalisi eesmärke. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõpeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse kuulamis- ja kirjutamisoskust (nt etteütlus), lugemisoskust (teksti mõistmine) ja rääkimisoskust (nt esitlemine, küsimuste esitamine ja neile vastamine).

VEENE KEEL 3 (A1.1)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- mõistab selgelt ja aeglaselt antud teateid ja sõnumeid õpitud teemadel;
- mõistab lühikesi lihtsaid tekste;
- oskab esitada tellimust, paluda arve esitamist ja vestelda müüjaga õpitud sõnavara piires;
- oskab kirjeldada oma päevakava, rääkida oma huvialadest ja kohustustest;
- oskab koostada lihtsaid dialooge õpitud sõnavara ja keelestruktuuridega;
- tuleb toime väga lihtsates igapäevastes suhtlusolukordades (reageerib küsimustele adekvaatses suunas);
- tunneb õpitud sõnavara õigekirja;
- oskab kasutada sõnaraamatut;
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada endale lühiajalisi eesmärke.

Õppesisu

Huvid, eelistused ja kohustused;

vaba aeg ja päevakava;

aastaajad ja ilm;

tellimuse esitamine ja arvete maksmine (väljas söömine);

sisseostude tegemine (toit, riided, esmatarbekaubad);

nimisõna ainsus ja mitmus;

küsimus откуда;

eessõnad из;

tepusõna minevik ja tulevik.

Õpitegevused

Õpitavate teemade fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval pööratakse rohkem tähelepanu ka kirjutamisioskuse arendamisele (etteütlused, sõnamängud, vestluste ümberkirjutamised). Kuulamisioskuse arendamiseks kuulatakse saksakeelseid laule, kirjutamisioskuse arendamiseks püütakse neist lihtsamaid kasutada etteütlusteks. Ümberkirjutatud laulusõnad tõlgitakse sõnaraamatu abiga. Õpetaja suunamisel koostatakse õpimapp. Harjutatakse lühiajaliste eesmärkide täitmise ja/või mittetäitmise analüüsimist.

Hindamine

Tagasiside andmine toimub kursuse jooksul põhiliselt suuliselt. Õpilasi suunatakse püstitama endale nii lühikui pikaajalisi eesmärke. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõppeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse erinevaid osaoskusi. Kirjaliku tööna hinnatakse õpimappi.

VEENE KEEL 4 (A1.2)

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õpilane:

- mõistab lühikeste selgete vestluste sisu igapäevastel õpitud teemadel;
- oskab lugeda tundmatute, lühikeste sõnadega tekste;
- mõistab üldkasutatava sõnavaraga lühitekste;
- oskab lühidalt tutvustada, kirjeldada ja iseloomustada oma sõpru ja tuttavaid;
- oskab kasutada õpitud käibefraase ning lausemalle;
- oskab täita lihtsaid ankeete;
- oskab kirjutada lühikesi teateid;
- oskab kasutada sõnaraamatut (ka keeleinfo saamiseks);
- oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- oskab seada lühi- ja pikaajalisi eesmärke;
- oskab analüüsida lühiajaliste eesmärkide (mitte)täitmist.

Õppesisu

Sõbrad ja tuttavad Eestis ja mujal;
perekesk ja sugulased;
tegevusalad, ametid, ametkonnad;
tervis (haigused, sümptomid, abi küsimine, arstiabi)
lühitekstide koostamine;
sõnastikust keeleinfo leidmine.

Õppetegevused

Õpitavate teemade fraasid, laused ja küsimused harjutatakse läbi nii paaris kui rühmas. Kuulamisoskust arendatakse läbi esitluste (kirjeldused, vestlused) kuulamise ja mõistmise. Võimalusel kasutatakse palju internetimaterjale ning iseseisvaid töid. Õpilasi suunatakse oma teadmisi struktureerima ning osalema aktiivsemalt uue materjali leidmises (nt otsima ise teavet ametkondade või haiguste kohta). Harjutatakse enesehindamist.

Hindamine

Tagasiside andmine toimub kursuse jooksul nii kirjalikult kui suuliselt. Kursuse käigus kontrollitakse sõnavara omandamist. Kursus lõpeb arvestusliku tööga, kus hinnatakse erinevaid osaoskusi. Kirjaliku tööna hinnatakse õpimappi. Õpilased hindavad oma arengut eestikeelse analüüsiga, mida tutvustavad klassile, kes saab omakorda hinnata õpilase arengut